

Cena za egzemplarz we Lwowie i w całym Kraju **40 MK**
Prenumerata miesięczna we Lwowie . . . 850 MK
Prenumerata miesięczna z przesyłką pocztową 900 MK
Prenumerata miesięczna zagranicą . . . 1400 MK
Adres: „WIEKI NOWY”, Lwów, ul. Sokola 1. k. (na wlewo). — Konto pocztowej Kasy Oszcz. Nr. 140.354
Telefon Redakcyj., Administracyj. i Drukarni 12.

Popularny dziennik niestrany
wychodzi we Lwowie każdego dnia po sobotnie.

W przededniu wkroczenia wojsk franc. do Niemiec.

? MARQUIS ?

Włochy przeciw przyłączeniu Austrii do Niemiec i do M. Ententy.

WIEDEŃ. (Pat.) „N. W. Tgbl.“ donosi z Berlina, że w sferach dyplomatycznych sądzą, że Włochy są zdecydowane nie dopuścić do ewentualnego połączenia się Austrii z Niemcami, ani też przystąpienia Austrii do Małej Ententy. O tym stanowisku rząd włoski zawiadomił Pragę, Wiedeń i Belgrad i dał do zrozumienia, że

każdy fakt dokonany w tym kierunku uważany będzie za zerwanie stosunków dyplomatycznych i za casus belli.

Włochy są gotowe udzielić Austrii pomocy gospodarczej i finansowej w ramach możliwości. Są one także gotowe przyznać Austrii pewne ulgi celne i zrezygnować z niektórych postanowień układu w St. Germain.

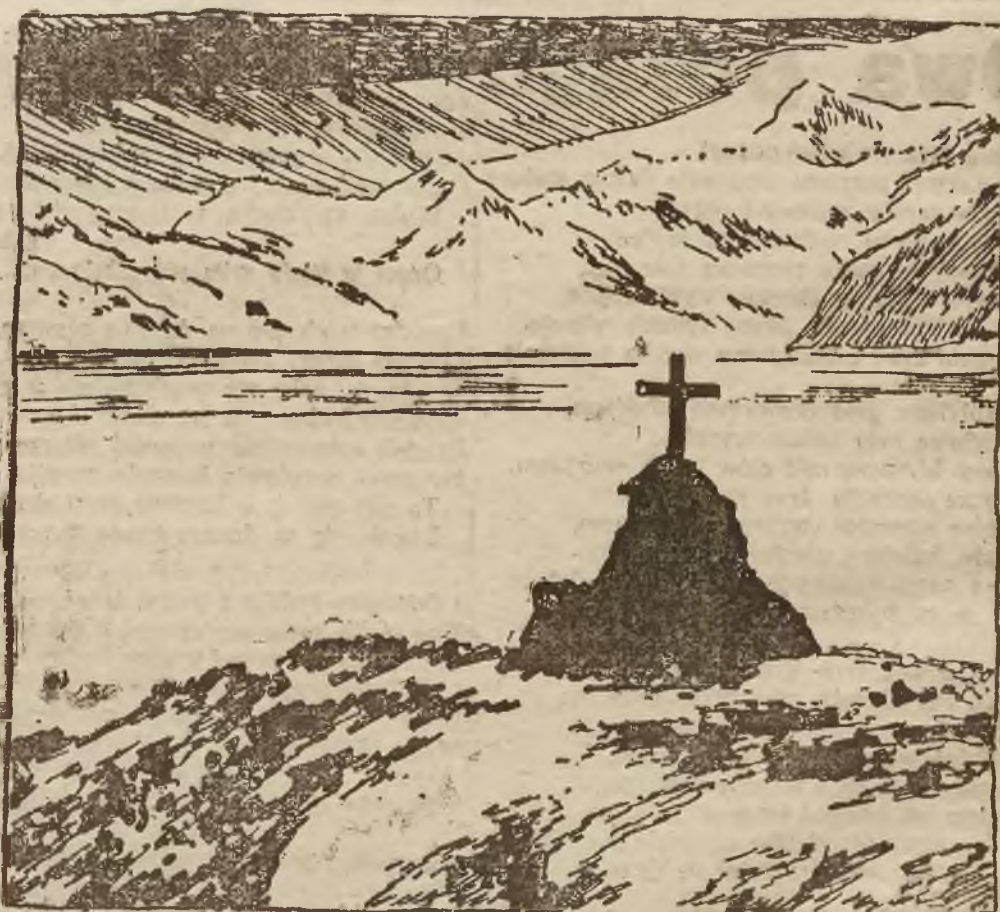
Zbliżenie francusko-rosyjskie.

PARYZ. (A. W.) Deputowany Herriot oświadczył, że w Moskwie toczą już poważne rokowania z rządem sowieckim. Herriot stara się doprowadzić do skutku zbliżenie między Francją a Rosją. Francuskie koła polityczne są przekonane, że Herriot proponuje udzielenie kredytu rządowi Rosji sowieckiej.

Zaprzeczenie.

BERLIN. (Pat.) Biuro Wolffa zaprzecza wiadomości, podanej przez niektóre dzienniki zagraniczne, jakoby kanclerz Wirth miał oświadczyć kanclerzowi austriackiemu, że kwestya przyłączenia Austrii do Niemiec, jest kwestyą dni.

Samotny grobowiec.

Jest to mogiła sławnego podróżnika Ernesta Shackletona, który zmarł podczas ostatniej wyprawy polarnej. Wystawiła ten grobowiec na wybrzeżu morskiem załoga ekspedycji okrętu The Quest. Na złomach skalnych, ułożonych, jak piramida, sterczy duży krzyż metalowy.

Zasady prawa wyborczego.

II.

Podstawowym wymogiem, jakie stawia obecnie wszelkim ciałom parlamentarnym zarówno nauka, jak i praktyka najwłaściwszej polityki rządów republikańskich jest, by one w rzeczywistości, a nie tylko pozornie reprezentowały opinię i wolę ogółu. Na tem stanowisku stoi i nasza konstytucja, skoro stwierdziwszy w art. 2, że władza zwierzchnia ma swe źródło w woli „narodu”. (wyrazu tego użyto tu w znaczeniu „ogółu obywateli państwa”), podkreśla w art. 20, że posłowie są przedstawicielami całego tego ogółu. Aby tym dobitniej zaznaczyć ten charakter reprezentacji ogółu, a nie tylko grupy pewnej, czy części obywateli, zaznacza konstytucja iż „posłowie nie są krępowani żadnymi instrukcjami wyborców”. Ci bowiem mogą stanowić tylko część ogółu. I w tem różni się obecny Sejm od dawnych polskich sejmów, na które posłowie przybywali ze ściśle nieraz określonymi instrukcjami szlachty, czy miast.

Samo jednak to postanowienie konstytucji w tym kierunku nie wystarcza. Ono jest tylko dyrektywą. Osiągnięcie celu umożliwiają dopiero cały szereg dalszych posta-

nowień prawa wyborczego, które są wyrażone też w art. 11 naszej konstytucji:

1. Powszechność.

Powszechność prawa wyborczego, osiąga powołanie do udziału w akcie wyborczym wszystkich obywateli Państwa, którzy osiągnęli wiek przepisany. Ewentualne wyjątki określa sama konstytucja względnie ordynacja wyborcza z jej upoważnienia.

W naszym prawie wyborczym zasada powszechności rozciąga się też i na kobiety: konstytucja bowiem przyznaje zarówno prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) jak i prawo wybieralności (bierne pr. wyb.) wszystkim obywatelom polskim „bez różnicy płci”.

2. Tajność.

Tajność aktu wyborczego polega na tem, że głosowanie odbywa się kartkami zamkniętymi bez podpisu i wymieniania nazwiska głosującego. Chodzi o to, by każdy mógł głosować wedle własnej woli, niekrępowany w tym kierunku żadnym bezpośrednim ani pośrednim przymusem z jakiegokolwiek strony. A mogłoby to mieć miejsce gdyby — bez lub wbrew woli głosującego — wiedziano, jak kto głosował.

razem pewnych zasadniczych poglądów na charakter przedstawicielstwa w ciele parlamentarnym:

Zasady te prawa wyborczego dadzą się ująć w następujące zestawienie wyra-

3. Bezpośredniość.

Wyraża się ona w zasadzie, że każdy obywatel wybierać winien wprost posła do ciała parlamentarnego, a nie oddawać tej funkcji innym ciałom choćby nawet takim, które pochodzą także z wyborów (np. mężom zaufania). Konsekwencją tej zasady jest także postulat naszej konstytucji, wyrażony w art. 12 iż „prawo głosowania może być wykonywane tylko osobiście”.

4. Równość.

Równość prawa wyborczego oznacza iż głos każdego obywatela ma w akcie wyborczym taki sam walor i znaczenie, jak głos drugiego, bez względu na różnice wieku, stanu majątkowego czy wykształcenia. Zasada ta doprowadzona do bezwzględnej stosowania, jak to się dzieje w naszej konstytucji, staje się równością tylko mechaniczną.

5. Proporcjonalność.

System wyborczy - proporcjonalny.

Tadeusz Peplowski.

Dwa posagi.

Okryła luna wołennej pożogi
Płaszczem z purpury wszystkie świata końce:
Zagrały surmy, puzony i rogi,
Z błękitu nieba rozżagwione słońce
Spojrzało w padół rozpacz i trwoga,
I skryło w chmurach złote swoje gońce,
A szaleń mordu dysze ludzkie plmie,
I rubin krwi z bluzgotem wsiąka w ziemię...

Rozkołysane pod chmurnym błękitem,
Dwugłowe orły bująją wysoko:
Korony błyszcza nad głów orlich szczytem,
Łopoczą skrzydła, żeru szuka oko,
I ostrze szponów sterczy pod zenitem,
Osiłzłe, ludzkiej, ciepłej krwi posoka,
A z surm, grających spływa echo drżące
W serce żołnierza, cicho konające...

Wtem zgasła luna krwawego pożaru,
Widać tak chciały wielkie sądy Boga:
I oto nagle, z ciepłej krwi oparu,
W zieleń wolności ustrojona droga,
Poczyna widzieć się wstęgą swego czaru,
A gdzie bóg szalał i rozpacz i trwoga,
Tam strop się niebios rozjaśnia zsiniałą
I w błękit nieba — wzbil się Orzeł Biały!

Dwugłowym Orłom w złotych swych
koronach,
Z zranionej piersi puch się sypie czarny,
Oczy przygasły im w mglistych oponach,
Orły runęły w padół lez krwią parną:
Tak ginie pycha w szatana ramionach,
Gdy naród rozlał puchar krwi ofiarny,

A serce gniewu uderzyło młotem,
Ogniem błyskawic i gromu loskotem!

Oto się przestwór rozjaśnia niebieski:
Słowianie kruszą swej niewoli pęta,
Zponad Wełtawy wstaje naród czeski
I Jugosławia, w niebo uśmiechnięta,
Zmurszałej trumny swej rozbija deski,
Poczuciem swego zmartwychwstania święta,
Wolna, zwycięska, w twarzy z dumy
gestem:
Orzeł ją Biały wita piór szelestem...

Donośnym głosem na dziejów zegarze,
Godzina złotej wolności wybiła.
Jeszcze jej echo nie przebrzmiało w gwarze,
Tryumfu ludów — a już pięści siła,
Pragnie zdruzgotać wolności ołtarze,
By znów przykryła je grobu mogiła!
Ta siła pięści, w ludzkiej krwi skapana,
Łgnie się w duszy: Prusaka-szatana!

I dziś, gdy Polska z grobu żywa wstała,
Krzyżacka żmija głowę swą podnosi,
Bryzgając jadem — i z złości zsiniała,
Ludzkości przyjaźni stanu z Rosją głosi,
I znów spłżowe chce wytoczyć działa,
Wciąż osiłzłe cielsko u kół osi.
Ciągłe zdradziecko swoją sieć rozpina,
Przeciw Słowianom — szczując Słowianina!

I pragnie z Rosją narodów morderca,
Prusak - Germanin wściekły, pełen gniewu,
Utoczyć Polsce koral krwi z pod serca,
A szycząc z Słowian zmartwychwstania
śpiowu,
Zamierza stanąć ze zdrada u kobierca,
Świątyni ducha ich i krwi przelewu,
Młotem zdruzgotać posag jej wolności,
I pluć Słowianom w oczy jadem złości!

Niech więc u wszystkich ludów Słowiań-
szczyzny,
Opadnie bielmo krwawych sporów z oka,
I rany ściągają rubin ust swych — w blizny,
I niech Słowianom błysnie myśl głęboka,
Że jaśniejsze słońce wolnej już ojczyzny,
Będzie im wszystkim przyświecać z wysoko!
Gdy bratnie serca zadrżą im u łona,
I gdy ich silne złączą się ramiona!

Wciąż zjednoczenia sztandar rozwinięty,
Z wyniosłą dumą tonący w błękitcie,
Niech przypomina obowiązek święty,
Że oddać trzeba zawsze krew i życie
Za świt wolności, z niebios uśmiechnięty,
Gdy z czarnych chmur nalażda — gromu bicie!
Pragnie uderzyć huraganem wojny,
W naród zajęty pracą i spokojny.

Postawcie wielki, ze spłżu ulany,
Posag braterstwa wszechsłowiańskiej dłoni,
Gdzie siny Bałtyk toczy swoje piany:
Niech swym ogromem w błękit nieba goni,
I jak potężny dzwon rozkołysany,
Wciąż hymn zbratania Słowiańszczyzny
dzwoni!

A drugi taki posag wnieście z krzykiem,
Tryumfu siły — znów nad Adriatykiem!
Skoro germański pancernik obity,
Jak rycerz w zbroję, płytami ze stali,
Naiknie na posag, tonący w błękitcie,
Zbryzgany dołom pianą morskiej fałi,
To niech załoga spojrzy w z spłżu szczyty,
I niech myśl groźna przyświeca jej z dali,
Że Bóg nad nami jest i jego piecza —
I długie ostrze jest naszego miecza!

szyli stosunkowy ma na celu uniknięcie zupełnego bezwzględności zmajoryzowania liczebnie słabych zgrupowań politycznych, narodowych czy wyznaniowych przez te zgrupowania, które mają absolutną większość liczebną. Zapewnia więc on drogą mniej lub więcej skomplikowanego sposobu obliczenia głosów i podziału ich pomiędzy kandydatów, odpowiednio zastępstwo parlamentarne także i liczebnie słabszym zgrupowaniom. W ostatnich czasach, gdy ten system groził doprowadzeniem do zbytniego rozdrobnienia, niemal zatamizowania życia politycznego, a co zatem idzie i przedstawicielstwa parlamentarnego, zaznacza się pewna reakcja przeciw bezwzględności stosowaniu tej zasady. Zwolennicy ograniczeń w tym kierunku, a między innymi i twórcy naszej konstytucji, uzasadniają swe stanowisko koniecznością stworzenia w najwyższym cielem ustawodawczym stałej, zwartej większości, która by zapewniała polityce państwu i ustawodawstwu stały i jednolity kierunek niezależny od wahań i zmienności — zwykle przypadkowej — owych tak zw. „języczków u wagi”, któremi są drobne sami w sobie liczebnie, a często i intelektualnie słabe grupki polityczne.

Wszystkie te zasady prawa politycznego przyjmuje jako podstawę nasza konstytucja, stanowiąc, iż „sejm składa się z posłów wybranych... w głosowaniu powszechnem, tajnem, bezpośrednim, równem i stosunkowym”. Na tych samych zasadach opiera się prawo wyborcze do senatu po myśli postanowienia art. 36 ust. 1. ustawy konstytucyjnej.

Przy szczegółowem omówieniu postanowień naszego prawa wyborczego zwrócimy uwagę na właściwości poszczególnych zasad, na dodatnie i ujemne strony w ich stosowaniu, tudzież na modyfikacje i odchylenia, jakich one doznały w naszych ordynacjach wyborczych.

Układ ordynacji wyborczej.

Uchwaloną dnia 28 lipca br. ordynacja wyborcza do sejmu obejmuje 119 artykułów. Jej treść podzielona jest na 15 rozdziałów. Nadto w osobnym załączniku wymienione są okręgi wyborcze, z podaniem liczby przypadających na nie mandatów poselskich.

Poszczególne rozdziały ordynacji traktują:

I. o prawie wybierania (czynnem prawem wyborczem) art. 1 do 4;

II. o wybieralności (biernem prawem wyborczem) art. 5 do 8;

III. o liczbie posłów, okręgach wyborczych i obwodach głosowania art. 9 do 12. Tu należy też wspomniany wyżej załącznik z wykazem okręgów wyborczych.

IV. o zarządzeniu i ogłaszaniu wyborów art. 13 i 14;

V. o komisjach wyborczych art. 15 do 28;

VI. o publicznych ogłoszeniach w sprawach wyborów art. 29 do 31;

VII. o spisach wyborców art. 32 do 43
VIII. o listach kandydatów art. 44 do 61;

IX. o głosowaniu art. 62 do 79;

X. o ustaleniu wyniku głosowania w obwodzie art. 80 do 86;

XI. o ustaleniu i ogłoszeniu wyniku wyborów w okręgach wyborczych i w państwie art. 87 do 99.

XII. o kosztach wyborów art. 100 i 101;

XIII. o sprawdzaniu ważności wyborów art. 102 do 110;

XIV. o wygaśnięciu mandatu posła art. 111 do 115, a wreszcie

XV. o wykonaniu ustawy art. 116 do 119.

Ordynacja wyborcza do senatu objęta jest osobną ustawą w tym samym dniu, co i ordynacja wyborcza do Sejmu. Składa się ona ze 17 artykułów, które zawiera ją tylko postanowienia odmienne od ordynacji wyborczej do Sejmu. W ogólnych bowiem zasadach obowiązuje przy wyborach do Senatu to samo postanowienie, co przy wyborach do Sejmu.

W następnych uwagach zajmiemy się poszczególnymi wyborami w tym porządku, jaki przyjęła ordynacja wyborcza do Sejmu. W odnośnych miejscach wskażemy tylko różnice, jakie wprowadza ordynacja wyborcza do Senatu.

Pomoc dla zwanym oficerom,

Lwowski okręgowy Komitet pomocy zdemobilizowanym oficerom odbył onegdaj posiedzenie, na którym przewodniczący przyd. Dembowski zdał sprawę z działalności w czasie ferij wakacyjnych i z obecnego stanu akcji. Fundusze Komitetu, które z początkiem lipca były już na wyczerpaniu, znowu polepszyły się nieco dzięki wpływowi z ostatnich dwóch miesięcy. Z uznaniem podnieść należy zwłaszcza zrozumienie konieczności spieszności z wydatną pomocą oficerom zdemobilizowanym przez oficerów czynnych D. O. K. Lwów i Przemyśl, którzy na ten cel opodatkowali się dobrowolnie i nadesiali Komitetowi przeszło 700.000 marek. Komitet uchwalił jednomyślnie wyrazić im za to gorące podziękowanie oraz nadzieję, że inne D. O. K. pójdą za tym pięknym przykładem. Zaczynają również wpływać datki reprezentacji gminnych, w czem przoduje, jak zawsze Lwów z kwotą 300.000 marek. Tarnopol przysłał 100.000 m. Ogółem wpłynęło dotychczas z tego źródła 461.000 marek polskich, a w najbliższym czasie oczekiwane są dalsze subwencje Rad gminnych i powiatowych.

Dzięki tym wpływom można było uruchomić Schronisko częściowo już przez zdemobilizowanych oficerów zamieszkałe. Urządzeniem i stroną gospodarczą Schroniska zajęli się gorliwie p. starościna Bartmańska i prof. dr. Halban przy wydatnej pomocy ks. inf. Librewskiego i dr. Palestra.

W sprawie kursów naukowych dla zdemobilizowanych oficerów, jakie mają być urządzone w jesień, udzielił wyczerpujących informacji radca Pawłowski. Jako pierwszy będzie otwarty w połowie września przy

Lwowskiej Akademii handlowej trzymiesięczny kurs bankowy, przygotowujący kandydatów do objęcia posad w instytucjach finansowych. Wykłady obejmą profesorowie Akademii handlowej. Otwarcie nastąpi, o ile zgłosi się najmniej 20 kandydatów. Reflektanci powinni jak najwcześniej wnieść podania do Komitetu pomocy zdemobilizowanym oficerom. Lwów, Województwo. Nadto w przygotowaniu są jeszcze trzy kursy, a mianowicie: 1. dla abiturjentów szkół średnich, 2. dla urzędników zakładów ubezpiecz. kas chorych itd., wreszcie 3. rolnicze. Dla zamiejscowych uczestników tych kursów zarezerwowano w Schronisku odpowiednią ilość miejsc.

Przed nadchodzącym sezonem teatralnym we Lwowie.

(Na podstawie wywiadu).

Ubiegły sezon teatralny był okresem przygotowawczym. Praca dyrekcji skupiła się koło organizacji, koło rozszerzenia i ujednostajnienia za sadniczych pierwiastków teatru jak repertuar, personal, wykonanie i pomieszczenie. Utworzenie dwóch nowych scen było czynem dodatnim. Pociągnęło to jednak za sobą potrzebę rozbudowy i scharmonizowania sił, dobrego podziału materiału aktorskiego i ułożenia repertuaru. Wynikły stąd trudności. Dyrekcja szła po linii najrozsądniejszej, dążąc do utrwalenia swoich zdobyczy, do zapewnienia bytu nowoutworzonym scenom. Stąd też sprawa repertuaru i doboru sztuk musiała z konieczności podporządkować się pięknej sprawie budżetu. Ucierpiała na tym strona artystyczna. Niemożliwość porywania się na wielki repertuar, będący stosem pacierzowym teatru wąskie ramy, podyktowane trudnymi warunkami materialnymi, brak wybitnych sił aktorskich spowodowały dorywczość w repertuarze, który musiał w rezultacie być eklektyczny i kompromisowy. Sytuację pogorszyła jeszcze niecierpliwosć i niezrozumienie pewnych sfer dziennikarskich, które domagały się od dyrekcji utworzenia wielkiej sceny i idealnego kierownictwa artystycznego. Wytworzyła się stąd atmosfera walki i niustannego tarcia. W miarę sił i środków dyrekcja starała się podnieść kulturę estetyczną teatru, uzupełnić braki, objawiając w tym kierunku jak najlepszą wolę. Były rezultaty i to piękne, jeśli się zważy ile nakładu pracy i niespożytej energii wymagało wydobycie tego minimum artystyzmu z każdego przedstawienia teatralnego.

Teatr nie może być równocześnie instytucją dochodową i placówką artystyczną. Rozbieżne te dwie zasady nie dadzą się z sobą pogodzić. Przykładem tego są wszystkie teatry w Polsce i zagranicą. Teatr musi być stale finansowany, aby mógł dbać o wysoką artystyczną swoją wartość. Zdany na własne siły musi się uciec do kompromisu. A kompromis już z natury swej spowoduje obniżenie poziomu artystycznego przez holdowanie niewybrednym gustom publiczności.

W takim położeniu znajdował się przez cały ubiegły sezon teatr lwowski. Pozostawiony sam sobie, zdany na własne dochody, wspomagany bardzo słabo przez miasto, musiał walczyć o swój byt. O sztuce nie mógł narazie myśleć. Mimo jednak tych trudności, mimo olbrzymich wydatków, złączonych z inwestycjami na nowe sceny, budżet teatru wykazał za sezon ubiegły nieznaczny deficyt 32 milionów marek. Jeśli się porówna deficyt lwowskiego teatru z deficytem in-

nych miast w Polsce i zagranicą (np. warszawskie teatry miejskie mają 500 milionów deficytu) to śmiało można powiedzieć, że teatr lwowski wyszedł z kampanji obronną ręką, tem bardziej jeśli się zważy, że suma ta powstała z należytości za opał, światło i gaz, które miasto winno teatrowi dostarczyć bezpłatnie. Należy przyletem wziąć pod uwagę to, że teatr otrzymał w ubiegłym sezonie od miasta tylko 8 milionów marek subwencji; a więc sumę śmiesznie małą. Dyrektor Heller otrzymał przed wojną 10 tysięcy koron austr. miesięcznej subwencji, co równa się dzisiejszym 120 milionom marek rocznie. Jest to chyba różnica do syć znaczna.

Największych kosztów wymaga opera. Jest to zespół olbrzymi (148 osób), którego utrzymanie pochłania większą część dochodów teatru. Stanowi ona w rubrykach gospodarczych teatru pozycję bardzo poważną i przygniata swoim ciężarem dramaty i operetkę. Operetka prosperuje dobrze i przynosiła stale dochód. Jest to jedyna instytucja w teatrze, która znajduje pokrycie w własnych dochodach.

Przy obliczaniu deficytu teatralnego zapomina się o tem, że sumy, które teatr pochłania, nie obejmują tylko gaź aktorskich i wysokiego honorarium autorskiego (10 proc.), ale również inwentarz teatralny (urządzenie, dekoracje, koszty my). Jest to stały majątek teatralny, którego wartość zwiększa się niemal z dnia na dzień. Jeśli się zważy, o ile w ubiegłym sezonie zwiększył się majątek teatralny, suma, wydana przez teatr zmniejsza się o połowę, a zapobiegliwość i oszczędność dyrekcji, która łoży poważne sumy na inwestycje, okaże się nam w zupełnie innym świetle.

To są pluse i minusy gospodarki teatralnej. Przy dokładnem zbadaniu okazuje się, że plusów jest o wiele więcej. Dyrekcja teatru wykazała nie zwykłą sprężystość i energję, którą w lwiej części zawdzięcza niezwykłym zdolnościom administracyjnym i kierowniczym dyrektora Czarnowskiego, dźwigającego na swych barkach całe brzemie trosk i kłopotów finansowych.

Pod znakiem budżetu znajdował się skutek tego repertuaru ubiegłego sezonu. Gromy, rzucano o to na dyrekcję w prasie i w dyskusjach na temat teatru, były wynikiem braku zrozumienia poważnych przeszkód, na jakie na każdym kroku natrafiać musiało kierownictwo. Chcąc wprowadzić t. zw. „wielki repertuar“ i przeprowadzić cały dokładny, uprzednio wypracowany plan rocznej kampanji, musiałby dyrektor Czarnowski posiadać wolną rękę i nie oglądać się na kasę. O tem nie było naturalnie mowy. Zrezygnował więc z celowości w repertuarze, a zadowolnił się wyborem sztuk, które odpowiadały gustom publiczności i robiły kasę. Mimo to jednak dyrekcja zdołała wystawić 53 premier (40 polskich a 13 obcych autorów). Nie wszystkie sztuki stały na wyzynie artystycznej. Niektóre z nich jednak zagrane były wzorowo i zdobyły uznanie zarówno krytyki jak i publiczności. Mało zrozumienia okazała zresztą sama publiczność dla sztuk wielkiego repertuaru, co wpłynęło również niekorzystnie na wybór sztuk. Teatr musi sobie publiczność wychować. W tym kierunku pójdzie zapewne dalsza praca kierownictwa.

Ogromną natomiast frekwencją cieszyły się występy gościnne. Narzekania na dyrekcję jakoby chciała w ten sposób „łatać“ repertuar i narażać teatr na straty finansowe i moralne, okazały się zupełnie niesłuszne. Występy znakomitych gości warszawskich nie tylko przyniosły duży dochód teatrowi, ale umożliwiły publiczności poznanie prawdziwie artystycznej gry, pogłębienie swego smaku i rozbudzenie wrażliwości. Jest to bezsprzecznie duża zasługa obecnej dyrekcji.

Materiał aktorski był bardzo różnorodny. Walka o aktorów, przeprowadzana między teatrami z

początkiem sezonu, wyrwała z teatru lwowskiego kilka sił pierwszorzędnych, wprost niezastąpionych. Pozostali nieliczni aktorzy zdolni, o wyrobionej sławie i młodości, którzy mieli szerokie pole do popisu i okazania swego talentu. Pod tym względem dyrekcja teatru objawiła jak najlepsze chęci. Nie wszyscy aktorzy odpowiedzieli pokładanym w nich nadziejom. Znalazły się jednak jednostki o prawdziwie twórczym talencie, zapowiadające na przyszłość bardzo wiele, przy odrobinie dalszej pracy nad sobą. Reszta, niezdołana już do pracy aktorskiej, powinna być usunięta. Tutaj jednak natrafia dyrekcja na poważną przeszkodę. Usunięcie artystów na emeryturę jest skazywaniem ich na śmierć głodową, ponieważ cała emerytura wynosi kilka tysięcy marek miesięcznie. Ze względów więc humanitarnych dyrekcja musi nadal pozostawić tych artystów w teatrze, uważając ich za konieczny balast.

W przyszłym sezonie dyrekcja zamierza utrzymać i rozwinąć wszystkie trzy teatry w miarę sił i środków. Postanowiona podwyżka cen za miejsca wynosić będzie 140 procent i odpowiednio do tego podwyższone zostaną gaże aktorskie. Podwyżka ta jest naturalnie bardzo umiarkowaną, dyrekcja brała bowiem pod uwagę sfery inteligencji, które w razie zbyt wysokich cen byłyby pozbawione możliwości uczęszczania do teatru. Personal dramatu ulegnie nieznacznej tylko redukcji. Z 63 osób ubędzie 8. W ich miejsce stara się dyrekcja o pozyskanie kilku nowych sił. W operetce przybędzie jeden tenor i jeden komik. W operze dwu nowych śpiewaków. O zaangażowaniu „gwiazd“ niema mowy. Pomijając olbrzymie płace, żądane przez pierwszorzędnych artystów, zachodzi jeszcze trudność z wynalezieniem dla nich mieszkania. Zresztą wybitni artyści niechętnie przenoszą się z jednego miasta do drugiego, nie widzą w tem żadnej dla siebie korzyści. Ten brak pierwszorzędnych artystów zanurza dyrekcja zastąpić stałymi występami gościnnymi artystów warszawskich. Praktykowane to jest zagranicą, a niebawem wejdzie w zwyczaj i w Polsce. Niektórzy wybitni artyści nie angażują się już na stałe do żadnego teatru, ale urządzają roczne tournée po wszystkich scenach w Polsce. Jest to korzystne zarówno dla nich, jak dla teatrów, które nie muszą płacić olbrzymich gaź i korzystają z nieustannej wymiany pierwszorzędnych sił.

O trudności finansowe rozbiły się również starania o nowego reżysera dla dramatu. Zaangażowany p. Sesnowski z Krakowa zażądał prócz miesięcznej gaży wynalezienia mu urządzonego mieszkania we Lwowie. Przedstawiało to koszt cenajmniej kilku milionów, wobec czego dyrekcja musiała odstąpić od swego planu i ograniczyć się do własnych sił.

Repertuar na sezon nowy obejmie cały szereg sztuk polskich i obcych autorów. Wypracowany plan całkowitej kampanji rocznej jest jeszcze w toku a po ukończeniu pracy dyrekcja ogłosi go w pismach.

Pozostawałaby jeszcze sprawa inscenizacji która wymaga absolutnej reformy. Wiemy, jakie koszty pociąga za sobą wystawa jednej tylko sztuki. Chodzi jednak o to, aby wystawa uwzględniała w pierwszym rzędzie estetyczną stronę inscenizacji. Pod tym względem teatr lwowski pozostaje jeszcze w tyle. Kilka zaledwie sztuk w ubiegłym sezonie było poprawnych pod względem inscenizacji. Reszta raziła oko anachronizmami, rozdźwiękami linii i barw, brakiem estetycznych ugrupowań i odpowiedniego doboru statystów. Przy tworzeniu nowej wystawy konieczne jest skomponowanie całości do najdrobniejszych nawet szczegółów. Sprawa ta będzie zapewne jednym z głównych zadań teatru w nowym sezonie, a przy dobrych chęciach przyniesie może wyniki naprawdę dodatnie.

Sezon przyszły zapowiada bardzo wiele. Jeśli uda się dyrektorowi Czarnowskiemu, który okazał się niezwykłym kierownikiem, przeprowadzić swoje plany i piękne zamary i jeśli znajdzie zachętę i poparcie w sferach dziennikarskich i u publiczności, teatry lwowskie wejdą może naprawdę z fazy przygotowawczej w okres prawdziwej, rzetelnej i twórczej pracy.

Kazimierz Bukewski.

W eści z Sowdopji.

Epidemie w Rosji sowieckiej.

Moskwa. (Russpress). „Raboszaja Gazieta“ pisze (Nr. 136): W Komunie niemieckiej nad Wolgą panuje nagminnie malarya. Z ludności wynoszącej 550 tys., choruje więcej niż 300 tys. osób. Notowano wypadki śmierci. Walka z zarazą utrudniona jest brakiem chininy. Wśród dzieci grasuje dezynteryja.

W okręgu Kabardy śmiertelność dwukrotnie przewyższa liczbę urodzin. Wymieranie ludzi na stepu wskutek różnorodnych epidemii.

Wiele węgla spaliło się w Piotrogradzie.

Moskwa. (Russpress). Przewodniczący sowietu piotrogrodzkiego Zimowjew oświadczył, iż podczas wielkiego pożaru w porcie piotrogrodzkim spaliło się nie więcej, niż 20 tys. pudów węgla. Jednak dzienniki moskiewskie podają, że ilość spalonego węgla dosięga półtora miliona pudów.

Sześć wyroków śmierci.

Moskwa. (Russpress). Zapadł wyrok w sprawie funkcjonaryusza komisji opalnej estońskiej i innych osób, oskarżonych o nielegalny wywóz srebra i cennych przedmiotów cerkiewnych z zagranicę. Na śmierć zostało skazane 6 osób: Peddor, Poortno, Kedra, Domina, Preis i Partenow. 15 osób uniewinniono, pozostali oskarżeni zostali skazani na długoterminowe wzięcie.

Plantacje Trockiego.

Białogród. (Russpress). Jak się dowiadują „Ruskoje Dieło“ w Moskwie krąży pogłoski, iż Trockij za pośrednictwem pewnego banku niemieckiego kupił w Argentynie wielkie plantacje wraz ze wspaniałą rezydencją.

Ruch powstańczy w krajach kozackich.

Sofia. (Russpress). Przybyli do Warny uchodźcy podają, że w wielu miejscowościach Rosji po żniwach rozpoczęto zbieranie podatków żywnościowych, co pociągnęło za sobą rozruchy i opór zbrojny. Nad Donem w kraju Kubańskim i Terskim powstanie objęło większe obszary.

Władze sowieckie uważają, że kierownikami i organizatorami tych powstań są kozacy, ostatnio przybyli z emigracji na podstawie dekretów amnestyjnych. Zarządzono prześladowania i areszty wśród nowoprzybytych. Wielu kozaków musi się ukrywać i stara się z powrotem zbiedz po za granicę sowieckie. Chwytani rozstrzelani bywają na miejscu.

Skład Dowództwa Armii Czerwonej.

Białogród. (Russpress). Według danych sowieckich z października roku ubiegłego w skład oficerów armii czerwonej wchodziło 67 procent dowódców pochodzenia chłopskiego i 12 procent robotników. W chwili obecnej obydwie te grupy

stanowią już tylko 66 proc. Z tych 43 procent nie otrzymało żadnego wykształcenia, 13 procent byli poodcicerowie, 10 proc. przeszło przez szkoły wojskowe. Pozostałe 33 proc. są to byli oficerowie kadrowi i tacy, którzy otrzymali nominacje w czasie wojny.

NADESŁANE.

ROMANS CYRKOWO-SALONOWY
:: W 6 WIELKICH AKTACH p. t. ::

KRÓL CYRKU

Dziś 26. b. m. po raz ostatni

w Marysienke i Koperniku.

I. SERIĘ „Cyrk King“ wyświetla PASAŻ

22274

Zakład techniczno-dentystyczny 21809

WŁADYSŁAWA GOLDBERGERA

b. as. amb. dent. w Berlinie, Lwów, Sykstuska 15.

„Ecole de Danse“

Szkoła tańców nowoczesnych St. Niemczynowskiego, Lwów, Lindego 5.

Wpisy od godz. 5—8. Kursa zbiorowe (zaknięte), oraz godziny osobne dla pojedynczych osób. Najnowsze kreacje. Dobór towarzystwa zapewniony 21318

Lwowski Instytut Muzyczny (ul. Sobieskiego 1. 4. II. p.) otwiera w bieżącym roku szkolnym

Lwowską Szkołę Operową

i złączoną z nią

Szkołę Chóru Operowego.

Na Dyrektora tej Szkoły pozyskał Instytut znanego pedagoga Prof. W. Flam—Płomińskiego. Wieloletnia działalność Prof. Płomińskiego w kraju i za granicą, liczmy zastęp Jego uczniów, którzy dziś i pracują na scenach oper europejskich stanowią rękomię, że praca Jego na terenie Szkoły Operowej wyda pozytywne rezultaty. Kierowni two muzyczne spoczywa w rękach cenionego Dyrygenta Dyr. J. zefa Lehrera. Blizsze szczegóły podają afisze. 22245

Przed wyborami do Sejmu i Senatu.

Ruch przedwyborczy w Przemyślu.

Nasz korespondent przemyski donosi:

Agitacja wyborcza rozpoczęła się w naszym mieście zgromadzeniem, zwołaniem na środę, 23 bin. do sali ratuszowej. Zgromadzenie zwołał endecy, oczywiście za zaproszeniami. Referat o obecnej sytuacji politycznej wygłosił prof. Stanisław Grabski, który prócz znanych endeckich ataków na Belweder i lewicę, wypowiedział cały szereg nader ciekawych myśli politycznych, jak np. „że prócz prawicy sejmowej wszystkie inne stronnictwa nie mają żadnego programu politycznego“, za pewniał ponadto mowca, że nie wzywa wcale do nienawiści przeciw żydom i życzy wszystkim żydom wiele szczęścia w Palestynie“. — Powyższy zwrot w mowie prof. Grabskiego

spotkał się z żywym aplauzem całego zgromadzenia. (Złośliwi twierdzą, że prof. Grabski zamierza przeznaczyć z endeckiego funduszu wyborczego znaczną kwotę na „Kerne Hajesod“. Palestyński fundusz podwalin). Po wywodach posła Grabskiego przemawiał jeszcze p. Skalski, poczem prezes miejscowego Z. L. N. p. Janicki zamknął obrady.

Jak dotychczas wiadomo, z ramienia endecy kandydują w tutejszym okręgu, burmistrz p. Kostrzewski i red. Rymar z Krakowa. Inne stronnictwa dotychczas nie zgłosiły jeszcze kandydatów. Jak slychać, kandyduje z ramienia P. S. L. prof. Cwiekowski. — W związku z akcją wyborczą powstają w mieście rozmaite tygodniki. Z dniem 1 września rozpoczyna wydawnictwo tygodnik żyd. „Przemysler Jid“, organ syonistów. Prawdopodobnie pojawią się wkrótce i inne wydawnictwa.

Z bloku „mniejszości narodowych“.

Jak donosi syonistyczny „Nowy Dziennik“ z Warszawy, do bloku mniejszości narodowych zgłosił ostatecznie przystąpienie Centralny Związek kupców żydowskich, dla którego postanowiono przeznaczyć jeden mandat do Sejmu i jeden do Senatu.

Partya p. Drobnera.

Jak wiadomo p. Drobner, były członek P. P. S., założył sobie swoją własną partię „niezależnych socjalistów“. Na czem jednak ma polegać niezależność partii p. Drobnera, dopiero dowiadujemy się z okazji wyborów Oto „Śląski Głos Por.“ zamieszcza następującą wymowną wiadomość:

W niedzielę obradowała w Katowicach w hotelu Centralnym konferencja krajowa nowo założonej niemiecko - socjalistycznej partii w Polsce. Jako gość brał udział w konferencji tej dr. Drobner, przywódca polskiej partii niezależnych socjalistów, który oświadczył, iż partya jego łączy się z niemieckimi socjalistami wobec wyborów do Sejmu czy to śląskiego, czy ogólnie polskiego.

W tymże dniu odbyła się w Katowicach konferencja Komitetu Centralnego partii niezależnych socjalistów w Polsce.

W konferencji tej brało udział pięciu przedstawicieli żydowskiej partii socjalistycznej robotniczej. Wszyscy mówcy podkreślali, iż partya niezależnych socjalistów nie chce być żadną narodową partją polską, lecz raczej międzynarodową ogólnie - socjalistyczną terytoryalną partją Rzeczypospolitej Polskiej.

Okazuje się więc, że niezależna partya p. Drobnera będzie bardzo zależna od... Berlina. („Głos Narodu“)

Odwołanie urzędników z urlopow.

Warszawa. (Pat.). W dniu wczorajszym minister spraw wewn. odwołał urlopy wszystkich urzędników, pracujących w urzędach, mających jakikolwiek związek z wyborami. W polityce cofnięto wszystkie urlopy bez wyjątku.

Prace przedwyborcze w Warszawie.

Warszawa. (Pat.). W Komisaryacie rządu na m. Warszawę utworzony został specjalny

referat wyborczy dla przeprowadzania spraw, związanych z wyborami do Sejmu i Senatu. Na czele referatu stanął p. K. Swierczewski, naczelnik wydziału prezydałnego. Pierwszem zadaniem władzy administracyjnej, zgodnie z ustawą o ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, będzie podzielenie Warszawy na obwoody głosowania. Po ogłoszeniu podziału będą rozesłane kartki za pośrednictwem władzy policyjnej z wyszczególnieniem, do którego obwoody głosowania zaliczony został dany dam i dokładny adres lokalu urzędowego dla danego obwoody, komisji obwoody i lokalu wyborczego.

Warszawa. (Pat.). „Kuryer Poranny“ podaje, że wczoraj odbyło się posiedzenie warszawskiej rady miejskiej, poświęcone specjalnie sprawom związanym z wyborami do Sejmu. Miano dokonać wyboru około 2 tysięcy członków z pośród rady m. i obywateli miasta do komisji wyborczej. Powołano komisję-matkę, złożoną z 11 członków i 11 zastępców, która ma na przyszły wtorek przedstawić radzie listę komisji wyborczej.

Obóz letni w Peczeniżynie

(Od naszego korespondenta).

Korespondencję o obozie letnim dla młodzieży w Peczeniżynie, zamieszczoną onegdaj w Wiek Nowym pozwolę sobie uzupełnić następującymi szczegółami:

Otwarcie obozu odbyło się bardzo uroczystie przy udziale kołomyjskiego korpusu oficerskiego i licznej publiczności tak z Kołomyi jak i z Peczeniżyna, przedstawiceli władz, urzędów i stowarzyszeń. Na program uroczystości złożyły się: msza polowa, odprawiona przez kapelana wojskowego ks. Kamińskiego, kazanie wygłoszone przez ks. Wróbla, przemówienie przedstawiceli wojskowi i miejscowych władz, obiad wydany przez miejscowe obywatelstwo, festyn i wieczór z tańcami. Podczas obiadu rolę gospodyni pełniły z ujmującym wdziękiem panie peczeniżyńskie, na cześć których toastował p. pułk. Mond. Szereg toastów wygłosił ks. kanonik Pelc, pułk. Wrzaliński ze Stanisławowa, kapitan Szymał ze Lwowa, inżynier lasowy p. Jakubowicz i i. Obiad zakończono wspólną fotografią. Przyjęcie miało charakter bardzo serdeczny i niewymuszony, to też po zostawilo na uczestnikach niezwykle miłe wrażenie.

Urządzeniem obozu zajmował się por. Piotr Malczyński. Obecnie kieruje obozem kapitan Gądziński.

Otwarcie obozu jest zasługą wojskowości tj. przedewszystkiem Dowództwa okręgu korpusu VI. przy wydatnem poparciu minist. spraw wojskowych. Celem obozu jest wyćwiczenie instruktorów do przysposobienia rezerw i urobienie typu obywatela - żołnierza, bez względu na przebieg polityczne. Niemniej troska o zdrowie młodzieży — jej rozwój fizyczny i moralny skłoniły nasze władze wojskowe do założenia tego rodzaju obozów letnich. Myśli tej tylko przyklasnąć należy.

M. H.

Zbierajcie złoto i srebro na Skarb Polski!

Kto mordował, rabował, plądrował. urządził pożogi w roku 1918.

Zbrodniarze odstawieni do więzienia przy ul. Batorego

(11) Po mozolnem 7 dniowem policyjnym śledztwie wstępniem, przeprowadzonym z całą ścisłością przez komisarza Stojkowa zbrodniarze: Książek, Sonntagowa i syn jej Maurycy oraz Książkowi i Luft w charakterze świadka zostali dzisiaj odstawieni do więzienia okr. sądu karnego we Lwowie, gdzie ich już oczekiwali: prokurator oraz sędziowie jako dobrych znajomych. Zaprawdę brak słów na opisanie

Jaki jubel panuje wśród żydów, że ostatecznie wykryta się prawda,

że znalazła się pod kluczem przynajmniej pewna, choć nieznaczna część niebezpiecznej rodziny blańczej, która na skupywaniu długoletniem kradzionego i rabowanego mienia doszła

do ultramilionowej fortuny

Jakkolwiek Luft nie jest całkiem bez winy, że jako lokator dał się nakłonić zbrodniczym Sonntagom, by podjął się pośredniczenia w wydobyciu odszkodowania, to fakt

że z narażeniem się na kryminal

wyjawiał całą sprawę i zeznaniami swemi złożone mi przed komisarzem Stojkowem, umożliwił wydobycie przyznania się Książków i Sonntagów, znacznie łagodzą jego winę.

Złożone zeznanie świadków Kupiersteina, Haya i Werbera, którzy, skonfrontowani z Książkiem, poznali w nim mordercę i rabusa w towarzystwie Szczygła

usuwa legendę o żołnierzu polskim, który, według rozmyślnie rozsiwianych przez Sonntagową wersji miał depuszczać się mordów i grabieży w roku 1918.

Wszak nikt inny, jak to zbrodnicze indywidualium Sonntagowa

klękawszy przed Morgentauem

którego zaprowadzono przedewszystkiem do niej, aby stwierdził kto mordował i rabował

nie wahała się ani na chwilę i najboźniejszej oświadczyła mu i to z całą perfidną przebiegłością że: *polische Offiziere und Soldaten haben in meinen Augen meine zwei Kinder ermordet.*

A przecież nikt lepiej nie znał Książka i Szczygła jak ta stara blańniczka.

Ona to zdziałała pierwsza, że podejrzenie rzucała na oficera i żołnierza polskiego, które wrogie nam żywioły rozniosły po całym świecie, poniżając naszego żołnierza w oczach całego świata kulturalnego.

Słusznie więc żaden adwokat wyzn. mojąszewego nie chce się podjąć ani obrony ani interwencji w zbrodnicznych i brudnych sprawach Sonntagów.

Jak informacje nasze sięgają odjętą będzie możność Sonntagom wpływać na świadków, bo pod opiekunichem ciepłym Teinidy pozostaną w więzieniu aż do rozprawy, nie opuszczają zaś dobrze zasłużonego więzienia póki nie odcierpią kary.

Również Książka tym razem nie minie już kara śmierci, ustawa przewidziana, gdyż sam przyznał się do popełnienia mordów i rabunków w przebraniu żołnierza polskiego.

— 00 —

ten temat wczoraj wieczorem w sali Izby rękodzielniczej.

Nie wdając się w fotograficzne odtwarzanie przebiegu obrad, poruszymy tylko najistotniejsze myśli dyskusyj, by zaznaczyć ogólnie z tem, co mówią o tej bolączce rzeźnicy. Na pierwszy plan wybija się bezwzględnie

sprawa wywozu bydła i nierogacizny zagranicę.

Rząd zakazuje wywozu, a mimoto wywozi się za granicę coraz więcej. Pozwolenie na wywóz udziela przedewszystkiem Ministerstwo przemysłu i handlu.

Ze względu na wysoki stan obcej waluty, przedewszystkiem waluty czeskiej, konkurencja naszych rzeźników z obcymi handlarzami jest niemożliwa.

Dzisiaj płać za wieprzka na granicy czecho-słowackiej po 26 koron za kilogram — co przeliczone na marki polskie daje

horodną sumę 8.520 marek za kilo wieprzowiny!

Handlarze obcy łapią rzeźników naszych by im wyszukali 200 do 300 sztuk bydła, a na pytanie, po jakiej też cenie chcieliby kupić, odpowiadają:

„Cena jest dla nas obojętna, o cenie się nawet nie mówi. Grunt, żeby kupić“.

W takich warunkach lwowski rzeźnik nie jest w możności konkurować z obcymi. Obcy wykupują wszystko. Przed miesiącem wybierali jeszcze co grubsze sztuki, teraz

skupują nawet drobniąg, przeznaczony na wychówek i wywożą to zagranicę.

Aczkolwiek tedy bydła w kraju jest dosyć, my nie możemy go dostać, bo nie stać nas na płacenie takich cen, jakie płać obcy. Przedtem taki Stryj dostarczał dla Lwowa 50 do 60 sztuk bydła tygodniowo, Rawa Ruska 400 do 500 sztuk, Busk około 200 sztuk, Rohatyn 500 do 800 sztuk itd., itd. — Obecnie wszystkie te miejscowości nie dostarczają ani jednej sztuki.

Konkurencja obcych paskarzy, Czechów i Warszawiaków, którzy

producentowi płać więcej, niż ten nawet żądał,

wywołuje sztuczną zwyżkę cen. Kilo mięsa wieprzowego, które powinno kosztować najwyżej 500 marek, kosztuje... 1500 marek. lecz to wiąże się z drugą bolączką rzeźników. — Są nią:

cenę wytyczną.

Rzeźnik rozumuje, zresztą nie bez racji, że jeśli tego samego kosztuje mięso 1200 mar., to on nie może go sprzedawać po 750 marek, boby stracił! Może więc tylko albo sprzedawać wyżej cen wytycznych, narażając się wówczas na represje, alboważ nie sprzedawać wcale, jak to się dzieje obecnie.

Przy sposobności omawiania cen wytycznych oberwało się trochę r. Smulikowskiemu, naczelnikowi urzędu walki z chwą, któremu wypomniano, że ze skromnej pensyjki

Kryzys mięsny we Lwowie w oświetleniu rzeźników.

Wczorajsze zgromadzenie rzeźników i masarzy w Izbie rękodzielniczej.

(kp.). „Mięsa niema, tłuszczów niema” oto główny ton, który wybija się wśród całej kafejki uzasadnionych narzekan na rosnące z dnia na dzień kłopoty aprowizacyjne we Lwowie.

Całe odium publiczności za kryzys mięsny spada oczywiście

na tego, z kim ta publiczność ma bezpośrednio do czynienia,

na rzeźnika - detalistę, sprzedającego mięso w tej czy owej halli. — Jest to wy tłumaczenie, nie całkiem uzasadnione.

Na łamach „Wiek Nowego” podnosiliśmy przed kilku jeszcze tygodniami problematy

czność takiego zbyt łatwego potępienia.

Ceny wytyczne na mięso i tłuszcze mamy, nie mamy natomiast samego tłuszczu i mięsa, aczkolwiek

bydła jest teraz w kraju 6 razy więcej niż było przed wojną.

Beznadziejna lwowska miszerya w tej dziedzinie, która wyrosła dziś do rozmiarów

najbardziej żeglającej i aktualnej kwestyi gospodarczej Lwowa.

odbija się głośnie, a nawet dosadnie echem na zebraniu rzeźników i masarzy, odbytem na

urzędniczej kupił sobie sypialnię za 2 i pół miliona marek, tudzież folwark.

Oberwało się też i magistratowi, który obataje przy zbyt niskich cenach wytycznych a sam jakoś przy tych cenach mięsa nie sprzedaje, choć jatki

istnieją przecież poto, by zwalczać zdzierstwa rzeźników i normować ceny.

Oberwało się także panu Latawcowi, który wywiózł do Rumunii moc świni, miał za to przywieźć nam świnię rumuńską, lecz świni tych Lwów nie widział i tylko pan Latawiec nabłk kieszeń milionami.

Przyczyniła w tych warunkach między młot i kowadło, zamierzają rzeźnicy zwołać we Lwowie

wielki wiec całej ludności

i wszystkim wytłumaczyć, gdzie — ich zdaniem — leży źródło niedomagań, by w ten sposób odwrócić od siebie zasłużone odium konsumenta.

Przebieg dyskusji wznosił się chwilami do wyżyn patosu. Jeden z obecnych mówiac o wlecu ludności, obiecywał:

— Wylizę na Mickiewicza czy Sobieskiego i będę mówił, mówił. Niech mnie zastrzelą. Umrę jeden za wszystkich!!!

— Już dwa miesiące nie byłem w kinie, bo nlemam z czego. Kilo śliwek kosztuje 800 marek i nikt się na to nie krzywi, a czy funt słoniny nie jest wart także 800 marek? — Wszak ze śliwek tylko żołądek boli, a słoni- ną można się nasyć! (racyał)

— Rząd nam powinien przyklepić ordery stąd dotąd (od ramienia do ramienia), jak żołnierzom w polu. Rozwadowski powiedział w 1919 roku: „Wy jesteście słą, wy nas możecie podtrzymać!...“

Inny z mówców (tym razem przedstawiciel czeladników) żądając przedstawienia całemu światu, jak ich się niszczy, doszedł do konkluzji:

Takto reakcyja pokazała nam czerwone zęby. Oni są bolszewiki, nie my!

W rezultacie przyjęto

rezolucyę

o następującem brzmieniu:

1. Wielki brak mięsa, tłuszczu, mąki, cukru i jaj, jaki wytworzył się w obecnym czasie w naszym mieście, spowodowany katastrofalnym wywozem tych artykułów niezbędnych do życia, zmusza zgromadzenie do stanowczego żądania:

2. Rząd rozporządził by wszystkie surowce krajowe, potrzebne do wytwórczości artykułów spożywczych były jawnie sprzedawane na targach publicznych i tym sposobem umożliwi pracę dla majstrów i czeladników;

3. Sklepy miejskie, przeznaczone do normowania cen artykułów spożywczych, winny być uruchomione dla spełnienia swych obowiązków, jako podstawa cen w mieście.

Uzupełnieniem niejako tej rezolucyi jest

rezolucyja czeladników,

która brzmi, jak następuje:

Zgromadzenie

protestuje przeciw wszelkim wywozom bydła

rogaczny i nierogaczny oraz wszelkich tłuszczów, jakoteż i innych artykułów spożywczych przez paskarzy i grosistów za granicę Państwa Polskiego.

Zgromadzenie wzywa wszystkich posłów robotniczych oraz radnych robotniczych ze wszystkich miast w Państwie, jakoteż wszystkie Związki klasowe do zaprotestowania przeciw tej polityce głodowej.

Wzywamy wszystkie czynniki miarodajne do opamiętania się, gdyż w tej polityce tkwi źródło bezrobocia i strajków. Głód bowiem jest złym doradcą.

Ponadto wybrało zebranie komisję, złożoną z przewodniczącego korporacji Z. Wołńskiego, tudzież Bukowskiego i Lislewicza, która przedłoży dziś prezydium miasta i województwu dezyderaty rzeźników i masarzy.

— 00 —

Min. Narutowicz o naszej polityce zagr.

Warszawa. (Pat) Na odbytej dziś w ministerstwie spraw zagranicznych konferencji prasowej, pan minister Narutowicz oświadczył przedstawicielom prasy polskiej, co następuje:

Jak już wielokrotnie miałem sposobność dać wyraz, zagadnienia polityki polskiej nie uległy zmianie. Ogólnych zasad, tylekrotnie omawianych, tak przez mego poprzednika jak i przezemnie, nie potrzebuję tu powtarzać; pragnę tylko poruszyć szereg najaktualniejszych zagadnień doby obecnej.

Stosunek do wielkich mocarstw.

Stoimy pod znakiem poważnych międzynarodowych trudności, wynikłych z powodu ekonomicznego kryzysu w Europie, którego niestety ostatnia wielka konferencyja nie zdołała załagodzić. Moment największego naprężenia nastąpił na tle sprawy odszkodowań niemieckich w Londynie. Sprawa ta nie może nam być obojętną, już choćby dlatego, że dotyczy ona nie tylko najważniejszych interesów naszego sojusznika, Francyi. Jesteśmy przekonani, że nie może ona zamącić głębiej stosunków między mocarstwami sprzymierzonymi, na których solidarność musi się opierać pokój światowy. Dlatego też życzeniem naszym będzie, przyczynić się według możliwości do usunięcia zachodzących trudności i utrzymania przymierza aliantów.

Zjazd w Pradze.

Jestem przekonany, że nasz punkt widzenia, odnośnie do ogólnych interesów Europy, znajdzie także pełne poparcie rządów Małej Ententy, z którymi będziemy rokować w Pradze. Porozumienie czterech państw Europy środkowej stanowi ważny czynnik równowagi europejskiej, którego doniosłość zarysowała się w Genewie i w Hadze, i zaznaczyć muszę, że obecnie w przededniu tak ważnego zgromadzenia Ligi Narodów, poza tym ogólnym celem, harmonizującym zewnętrzną politykę, wspomnianych państw, łączy nas pewna analogia w stosunkach wewnętrznych. Jeżeli patrzeć w nie będziemy przez pryzmat praw mniejszości narodowych, zrozumieemy konieczność liberalnego ich traktowania także przy niedopuszczeniu

do naruszenia zasady suwerenności państwowej.

Wobec tak ważnych zadań w dziedzinie polityki światowej, na plan drugi narazie usunąć musimy lokalne różnice, jakie dzielić nas mogą narazie z Czechosłowacją. Nie chcę bynajmniej zdaniem takim obniżać wagi, jaką dla nas przedstawia ostateczne uregulowanie w duchu naszych usprawiedliwionych żądań stosunek sąsiedzki z państwem czeskim. Ufam, że z czasem znajdzie się ze strony czeskiej to samo zrozumienie wyższych wspólnych interesów, a temsamem dobre wspólne życie, jakiego przykład dawaliśmy dotąd stale w stosunku do zaprzyjaźnionych z nami sąsiadów.

Podróż Naczelnika Państwa do Rumunii.

Z pośród państw Małej Ententy, sojusz z Rumunią jest przedmiotem naszej specjalnej uwagi. Nie wątpię, że odłożona swego czasu a zamierzona w połowie przyszłego miesiąca wizyta Naczelnika Państwa w Bukareszcie, przyczyni się do jeszcze większego zacieśnienia przyjaźni polsko-rumuńskiej, opartej na wspólnych interesach i zadaniach. Na pogłębiecie naszych i tak już blizkich stosunków z Jugosławią, wpłynie niezawodnie zapowiadany przyjazd delegacji S. H. S. z Jan- kovicem na czele.

Galicja Wschodnia.

Program rządu w sprawie Galicji wschodniej jest powszechnie znany. Podkreślić tylko pragnę, że objęcie wyborami terytorium wschodniej Małopolski jest naturalnym przejawem suwerenności rządu polskiego, jaki wykonywa bez zastrzeżeń nad całym zaborem austriackim. Jestem przekonany, że w opinii ludności ruskiej przeważa pogląd o konieczności lojalnej pracy w sprawach państwowości Polski, która nie tylko uchroniła ten kraj od klęski i zniszczenia, lecz potrafiła doprowadzić już dziś, po tak świeżo przeżytych wojnach, do podniesienia stanu gospodarczego, rokującego nawet w oczach cudzoziemców najlepsze widoki rozwoju. Nie wątpię ani na chwilę, że sprzymierzone mocarstwa uznają pełnię praw zwierzchniczych Polski w wschodniej Małopolsce i że jedyną przyczyną zwłoki, jaka zaszła

z ich strony w formalnem dopełnieniu aktu uznania, była ich troska o mniejszości narodowe. O ich istotnym losie w granicach państwa polskiego tylko co się wypowiedziałem, aby zaś zaznajomić mocarstwa z naszymi zamiarami na przyszłość, miałem już sposobność przedstawić im zasady projektu ustawy samorządowej w województwach wschodnich o ludności mieszanej który ma być wniesiony do Sejmu. Nie mam żadnych powodów wątpić w przychylnie przyjęcie tego projektu przez mocarstwa sprzymierzone.

Sprawa bałtycka.

Analogią do tego co mówiłem przed chwilą o współpracy z Małą Ententą, podkreślić winienem zadanie, jakie przywiązuje do naszego stosunku z państwami bałtyckimi. Pewne wątpliwości, które swego czasu powstały w Finlandyi co do formy porozumienia bałtyckiego, nie dotyczą bynajmniej samej jego treści.

Sprawy litewskie.

Mimo wszelkich naszych starań i zabiegów, zmierzających do nawiązania z Litwą Kowieńską bezpośrednich rokowań dla utrwalenia z nią współzycia sąsiedzkiego, rząd kowieński odrzuca uporczywie naszą inicjatywę i nadużywając dobrej wiary czynników nieświadomych, używa całego szeregu nieuzasadnionych pretekstów do wznawiania sporów terytorjalnych z Polską. Nie potrzebuję tu chyba dowodzić, że sprawa wileńska nie powinna być przedmiotem obrad forum międzynarodowego, losy zaś Ziemi Wileńskiej uważam za definitywnie przesądzone wolą ludności. Z naszej strony żądać musimy od Litwy poszanowania praw mniejszości polskiej na jej terytorjum zamieszkałej i zaniechania prześladowania Polaków, którego bolesnym przykładem jest ciągnąca się od szeregu miesięcy sprawa więźniów polskich w Kownie. Niemniej obchodzi nas los ludności, zamieszkałej na t. zw. strefie neutralnej, nie tylko pozbawionej wszelkiej opieki władz, lecz wystawionej ustawicznie na napady band i partyzantów, przechodzących z terytorjum kowieńskiego. Kres temu ma położyć podział strefy neutralnej zgodnie ze zleceniem Rady Ligi Narodów z 13. stycznia br., ustanawiającej w tym celu specjalną komisję międzynarodową. W związku z tem Rada Ligi Narodów wysłała na miejsce celem dokonania prac przygotowawczych swego delegata. Przyjazd tego delegata spodziewany jest w najbliższym czasie.

Stosunki polsko-sowieckie.

Stosunki polsko-rosyjskie uległy w ostatnich czasach pewnemu naprężeniu, w tym sensie, że sowieci przekonali się mogli o nastrojach pokojowych polityki polskiej. — Odprężenie to dało się odczuć między innymi w czasie ostatniej wizyty A. Litwinowa w Warszawie. Życzyłbym

sobole bardzo, aby dalsza poprawa tych stosunków odpowiadała w pełni intencjom rządu polskiego, rozwijała się po linii lojalnego wykonywania przez sowieci zobowiązań traktatowych, prowadząc oba państwa do stanu pokojowego i poprawnego współzycia sąsiedzkiego. To się oczywiście mam na myśli — stosuje do Ukrainy sowieckiej, pod warunkiem że jej władze przestrzegają będą w stosunku do nas ogólnie znanych i przyjętych zasad prawa między narodowego.

Gdańsk.

Wypada mi jeszcze w paru słowach zwrócić uwagę panów na sprawę Gdańską, tembardziej, że w ostatnich czasach prasa nasza z dużym zrozumieniem na swych szpaltach ją poruszała. Rząd polski nie przestanie obstawać przy tem, aby wolne miasto Gdańsk wykonywało ściśle konwencję z Polską, zawartą 24 października ub. r. Rząd polski z całym naciskiem żądać będzie od Gdańska szanowania uprawnień Polski z wolnego dostępu do morza, a płynących z traktatu wersalskiego, który jak wiadomo, stworzył wolne miasto dla zapewnienia Polsce wolnego dostępu do morza.

Stosunek polsko-niemiecki.

Sprawa naszego stosunku z republiką niemiecką zarysowuje się obecnie pod znakiem rozpoczętych rokowań gospodarczych, o których przebiegu poinformuje panów przewodniczący delegacji p. Olszowski.

Stosunek z blizkim i dalekim Wschodem.

Na zakończenie pragnę zwrócić uwagę panów na ostatnie wydarzenia polityczne, jakie zaszły na Wschodzie. Uwzględnić trzeba, że kompletna pacyfikacja Europy, na której nam tak bardzo zależy, wymaga również utrwalenia się stosunków politycznych na blizkim Wschodzie. Z chwilą nastania stałego pokoju, drogi handlowe, prowadzące z Polski ku Wschodowi, wzmóczone będą mogły tendencję ekonomiczno-polityczną wzajemnego zainteresowania się, które już dziś dość wyraźnie się zarysowuje. Z przyjemnością podkreślić muszę, że węzły szczerej przyjaźni i sympatii, łączące już od dawna naród polski z Japonią, zaczynają w obopólnych stosunkach państwowych przybierać formy konkretne, których wyrazem w najbliższym czasie stać się ma traktat dla handlu i żeglugi. W dniach najbliższych rozpoczną się w tych sprawach rokowania w Warszawie, gdzie ma nastąpić finalizacja i podpisanie odnośnego układu.

W przededniu wkroczenia wojsk franc. do Niemiec,

Berlin. (AW.). Z Nadrenii nadeszła tu wiadomość, potwierdzona zresztą ze strony francuskiej, że Francuzi przygotowują się do wojennych kroków. W Kolonii odbyła się nara-

da wojenna głównego komendanta armii francuskiej z komendantami poszczególnych załóg oraz marszałkiem angielskim. Jest już pewnem, że obaj delegaci wyjadą z Berlina.

Wyjazd komisji reparacyjnej z Berlina.

Berlin. Obecne obrady delegatów z rządem berlińskim zaostrzyły niepomierne sytuację. Przy omawianiu zastawów pod moratorium wystąpiły bardzo silne różnice zdań. Kanclerz Wirth zaznaczył, że niema mowy o państwowych kopalniach i lasach jako przedmiocie zastawów, gdyż zaszkodziłoby to b. rządowi na gruncie parlamentarnym i spowodowałoby jego upadek. Wszystko to wskazuje że do porozumienia nie dojdzie. Wysunięty ze strony rządu niem. nowe propozycje uznali delegaci za niemożliwe do przyjęcia. Zwłaszcza delegat angielski był formalnie zaskoczony propozycją ofiarowania 50 milionów marek w złocie, jako gwarancji za moratorium i mające być dostarczone świadczenia w węglu i drzewie. Wyraził on swoje zdziwienie, że Niemcy z jednej strony proszą o odro-

czenie gotówkowych spłat, powołując się ciągle na spadek marki niem., a z drugiej strony są w stanie zaproponować tak dużą kwotę w gotówce, jako zastaw. Brandbury zgadza się zresztą ze stanowiskiem Polcairego, uważa jednak, że żądane zastawy powinny mieć inny charakter. Zdaniem jego Niemcy zamknęły sobie drogę ostatnią propozycją.

WYJAZD KOMISJI REPARAC. Z BERLINA.

Berlin. (AW) 25 bm. o godz. 1.30 ukończyły się pertraktacje między przedstawicielami komisji reparacyjnej a członkami Rzeszy. Delegaci komisji reparacyjnej wyjechali już w Berlin, zabierając ze sobą jedynie pewne propozycje niemieckie, które ma rozpatrzeć komisja odszkodowań w pierwsze dniach przyszłego tygodnia.

—00—

DELEGACJA NAUCZYCIELI SZKÓŁ ŚREDNICH U MINISTRA OŚW.

Warszawa. (Pat.) „Rzeczpospolita“ podaje, że minister wyznał 1 ośw. publ. p. Kumaniecki przyjął delegację nauczycieli szkół średnich i wyższych. Delegacja przedstawiła sprawę wygrażania za godziny nadliczbowe i zaznaczyła, że prezydent min. p. Nowak przyrzekł załatwienie tej sprawy jeszcze przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego. P. minister zapewnił delegację o swej życzliwości, uznał słuszność podniesio-

nej sprawy i oświadczył, że po porozumieniu się z ministrem skarbu da ostateczną odpowiedź w poniedziałek.

ZDERZENIE SIĘ POCIĄGÓW.

Warszawa. (AW) Dnia 24 bm. o godz. 6 rano podczas manewrowania pociągu na stacji Otwock nastąpiło zderzenie, w rezultacie którego zostało 5 osób rannych oraz 2 wagony rozbite.

EKWIWALENT FRANKA W OBROTACH POCZTOWYCH.

Warszawa (AW) Urzędy pocztowo - telegraficzne otrzymały zawiadomienie, że od 25 sierp-

Kupcy gdańscy przyjmują markę polską, jako środek płatniczy.

Warszawa. „Kuryer P.” donosi z Gdańska że w związku z katastrofalną zniżką marki niem. w oknach sklepów na pierwszorzędnych

ulicach w Gdańsku ukazały się obwieszczenia, że składy te przyjmują markę polską, jako środek płatniczy.

nia w operacjach pocztowych i telegraficznych ekwiwalent franka złotego podnosi się z 1.100 na 1.600 marek polskich.

KATASTROFY.

Kolonia. (Pat) Pociąg pospieszny nr. 12 idący z Warszawy do Berlina wykołcił się na tutejszym dworcu. Z niewyjaśnionej przyczyny przewróciła się 8 osiowa lokomotywa. Pociąg pozostał nienaruszony. Ofiar w ludziach nie było.

Zimba. (Pat) Statek wiozący pielgrzymów rozbił się. Utonęło 50 osób.

MINISTER SPRAWIEDL. W KRAKOWIE.

Kraków. (Pat) Minister sprawiedl. p. Makowski odbył wczoraj konferencję z prezesem sądu apelacyjnego i prezesem sądu obwodowego. Dziś zwiedzi sądy i więzienia a w niedzielę odjeżdża z powrotem do Warszawy.

HURAGAN.

Kopenhaga. (Pat) Silny huragan na południowo-wschodnim wybrzeżu Danii rozbił kilka statków i łodzi rybackich. Były ofiary w ludziach.

DEKORACJA ORDERAMI ESTONSKIMI.

Warszawa. (AW) Dnia 24 bm. przyjechał do Warszawy szef sztabu armii estońskiej w otoczeniu oficerów sztabowych dla wręczenia wyższym wojskowym polskim odznak estońskiego krzyża walecznych. Wczoraj szef sztabu estońskiego udekorował Naczelnika Państwa, dziś zaś nastąpi dekoracja gen. Sikorskiego, płk. Rybaka i innych.

WYJAZD PILTZA DO PRAGI.

Warszawa. (AW.) Wczoraj wyjechał na konferencję Małej Ententy w Pradze poseł polski przy rządzie czeskim p. Erazm Piltz.

Wiadomości giełdowa.

Lwów, 25. sierpnia 1922.

Akcje handlowe i przemysłowe.

	Placę	Żądają	Transakcja
Frow. lwów.	16000	---	---
Cnodorów	5300	6625	6200—5825
Tow. akc. Karpalit	2125	---	---
„Cmielów” fabr. pora.	3150	3250	3200
Tow. akc. „Galicia”	500000	---	---
Tow. akc. „Gafota” ex	1900	2000	1975
Tow. akc. „Górka”	6300	---	---
„Oikos”, zakł. prz. drz.	8100	8600	8200
W. Ska akc. „Parowozy”	1500	---	---
„Patria” fabryka papier.	5600	---	---
„Pezet” Pow. Zakł. bud.	1000	---	---
„Pocisk” Zakł. amunio.	825	---	---
„Polak” Ciob	650	---	---
„Polska nafta”	2025	2125	2100
Polskie Tow. handl.	900	---	---
Polsat	1700	---	---
Tow. akc. „Rakozawa”	6000	6100	6050
Zakł. elektr. „Sierza”	1250	---	---
Zakł. gór. „Sierza”	18000	---	---
„Tepego”	5500	---	---
Tow. akc. Zieloniewski	7800	---	---
„Zegluga Polska”	350	---	---

DEWIZY.

	Placę	Żądają	Transakcja
Londyn	40000	41000	---
Paryż	690	720	735
Zurych	1600	1700	---
Praga	300	380	32300—32600
Budapeszt	5.25	6.25	---
Wiedeń	0.9	0.12	---

Berlin	4.00	5.00	4.40—4.50
Belgrad (w dinarach)	90	100	---
Nowy Jork	9150	9250	---
Medjolan	370	400	---
Bukareszt	68	80	---
Bruksela	660	690	---
Kopenhaga	---	---	---
Finlandja	---	---	---
Holandja	2900	3100	---
Szwecja	---	---	---
Norwegja	---	---	---

W Zurychu notowano dnia 25 sierpnia dewizy na Berlin 0.28, Londyn 23.45; Paryż 40.80; Praga 17.70 Budapeszt 0.30; Warszawa 00.06; Wiedeń: 0.00.

NIEOFICJALNA GIEŁD.

Dolary amerykańskie 9150—9200, jedyński i dwójki 9050—9100, dolary kanadyjskie 9000—9100, jedyński i dwójki 8900—9000 marki niemieckie 6.20—6.30, setki 6.00—6.10, drobne ————, leje 60.00—61.— drobne 58.00—60.00, czeskie korony 280.00—300.00, drobne 270.00—280.00, rubla 5-setki 140.00—155.00, setki 140.00—150.00 25-rublowki 140.00—150.— franki franc. 640.00—660.00; funty szterl. 34500.—35500.—, franki szwajcarskie 1300.00—1400.00. Złote: 20-kor. 33.000—33.500, 20-frankówki 32.000—32.500 20-markówki 34.500—35.000, 10-rublowki 39.800—41.000, srebro korony austriackie 700—710, floreny 1780—1800 rubla 2500—230.

Składki.

„Dla biednej starej wdowy”. Zofia Bogdanowicz Stanisławów Mp. 5.000, Z. G. 200 Mp., M. K. 200 Mp., Ostrowska 100 Mp., N. N. 5.000 Mp., Kwiatuowska Antonina Mp. 100.

„Na wdowy i sieroty po poległ. żołn.” W. P. Komenda wojsk. więzienia śledczego O. K. VI. Mp. 120.

Smierć oficera wskutek eksplozji naboju.

(kp) W mieszkaniu przy ulicy Królewskiej 10 rozbierał wczoraj porucznik Zdzisław Żuławski granat ręczny.

W czasie tej roboty nabój niespodzianie eksplodował oficerowi w rękach Siła wybuchu potargała nieszczęśliwemu prawą rękę i jedną stronę twarzy aż do mózgu.

Śmiertelnie raniony ciałem ostatnim wysiłkiem woli wybiegł jeszcze na ganek, lecz w drzwiach pokoju stracił siły i

upadł głową na ganek,

podczas, gdy reszta ciała pozostała w pokoju.

Na miejsce wypadku przybył natychmiast lekarzy Pogotowia ratunkowego i lekarz wojskowy. Ratunek był jednakowoż spóźniony, lekarze zastali już tylko zwłoki oficera.

Poszarpany trup został przewieziony do ko-

stnicy szpitala wojkowego. Dochodzenia w sprawie tragicznego przypadku prowadzi komenda miasta i urząd śledczy policyi.

Kronika bieżąca.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO.

TEATR WIELKI.

W sobotę 26 sierpnia o godz. 7.30 „Ten którego biją po twarzy” sztuka w 3 aktach Andrejewa (gościnnie występ W. Brydzińskiego).

W niedzielę 27 sierpnia o godz. 7.30 „Ten, którego biją po twarzy” sztuka w 3 aktach Andrejewa (gościnnie występ W. Brydzińskiego).

W poniedziałek 28 sierpnia o godz. 7.30 „Tajfun” sztuka w 4 aktach Lengyela (gościnnie występ W. Brydzińskiego).

We wtorek 29 sierpnia o godz. 7.30 „Tajfun”, sztuka w 4 aktach Lengyela (gościnnie występ W. Brydzińskiego).

TEATR NOWOŚCI.

W sobotę 26 sierpnia o godz. 7.30 „Ósma żona” komedia w 3 aktach Levoira.

W niedzielę 27 sierpnia o godz. 7.30 „Ósma żona” komedia w 3 aktach Levoira.

W poniedziałek 28 sierpnia o godz. 7.30 „Ósma żona” komedia w 3 aktach Levoira.

We wtorek 29 sierpnia o godz. 7.30 „Ósma żona” komedia w 3 aktach Levoira.

CYRK A. CINSSELLI (Lwów pl. Bema. Codziennie wspaniałe atrakcyjne przedstawienia. — Świetne produkcje akrobatycznych nowości. — Taniec ze żmijami itp. — W niedzielę 27 b. m. 2 przedstawienia o jednakowym programie.

22275.

Połączenie telefoniczne między Lwowem a Wiedniem. Dyrekcja telefonu podaje, że ruch telefoniczny między Wiedniem a Lwowem zostaje podjęty z powrotem. Należytość aż do czasu zawarcia trwałej umowy między Austrią a Polską wynosić będzie 7300 K. austr. za zwykłą rozmowę 3 minutową. (Pat.).

Z Dyrekcji teatrów komunikują:

Ostatnie przedstawienia „Tego którego biją po twarzy”. W sobotę i w niedzielę gra Brydziński po raz ostatni tytułową rolę w sztuce Andrejewa, którą teatr Wielki wystawił w całym przebiegu. Znakomity gość wystąpi następnie w świątecznej swej kreacji dr. Tekerame w „Tajfunie” w poniedziałek. Sztukę reżyseruje Okornicki, który tak doskonale wystawił „Tego którego biją po twarzy”. Kreacja dr. Tekerame w „Tajfunie” należy do najświetniejszych w bogatym repertuarze świetnego artysty.

Metropolita Jerzy egzarcha cerkwi prawosławnej w Polsce, wyjechał 23 bm. z Warszawy do Monasteru Poczajowskiego celem wzięcia udziału w bieżącej sesji synodu. (Pat.).

Z okazji imienin dyr. teatru p. Ludwika Czarnowskiego zgromadzili się wczoraj w gmachu teatru Wielkiego we Lwowie artyści wszystkich trzech teatrów, personal administracyjny i techniczny. Wchodzącego na scenę dyrektora powitała orkiestra teatru, poczem kolejno składali najserdeczniejsze życzenia: sekretarz teatru Schroeder, reżyser dramatu Okonicki, reżyser operetki Kuligowski, reżyser opery Okoński i kierownik baletu Fallszewski. Przemawiał jeszcze reprezentant personalu technicznego imieniem swych kolegów, w końcu imieniem scen pozamięscowych złożył życzenia dyr. Czarnowskiemu sekretarz teatru krakowskiego p. Nowiński

Miłą pamiątką tego święta będzie dla dyr. Czarnowskiego wspólny adres artystów i artystek teatrów lwowskich z winietą Rybkowskiego oraz zbiorowa fotografia kolegów i koleżanek.

Wzruszony do głębi duszy dyr. Czarnowski podziękował kolegom za tę owację a zapewniając ich o swej przyjaźni, prosił, aby wytrwale pracowali z nim dalej dla dobra sceny polskiej tu w tym kochanym kresowym grodzie.

Klub polityczny kobiet postępowych zawiązała, że najbliższe posiedzenie klubu odbędzie się w sobotę 26 sierpnia o godz. 7 wieczorem w lokalu przy pl. Akademickim l. 1. Wszystkie członkinie proszone są o przybycie.

Śp. Marya z Głowackich Turzyma Wiśniewska, znana literatka i działaczka społeczna, zmarła w dniu 21 bm. w Trzesówce w Małopolsce Wschodniej, przeżywszy lat 62.

W osobie śp. Wiśniewskiej ruch kobiecy społeczny i oświatowy stracił jedną z najgorliwszych pracownic. W dobie przedwojennej rozległa działalność zmarłej odbijała się szerokim echem w kraju. Uzupełniała ją śp. Wiśniewska pracą literacką, jako autorka licznych wydawnictw, oraz zbioru nowel, ogłoszonych pod pseudonimem Maryi Turzimy. Zabierała też śp. Turzyma głos w kwestjach ruchu kobiecego na szpaltach pism w licznych artykułach.

Przez czas jakiś redagowała własne czasopismo poświęcone sprawie równouprawnienia kobiet. Próbowała też sił swolch w dramacie. Jedną z jej sztuk wystawiono w ludowym teatrze w Krakowie. Śp. Marya Turzyma była też przez szereg lat współpracowniczką „Wieku Nowego“. Cześć pamięci zasłużonej publicystki. Sprawy gospodar.

Przesilenie w przemyśle czeskim. Według do niesień z Pragi, cały przemysł czeski przechodzi ciężkie przesilenie. Następstwem tego jest masowe wypowiedzenie pracy robotnikom. Bez pracy jest 13.000 robotników a 20.000 robotników pracy 2—3 dni w tygodniu.

Teatr ludowy im. Stowackiego urządza 13 przedstawienie w sali przy ulicy Lelwela l. 9; 27 sierpnia 1922 r. Dane będą 2 komedijki Dobrzańskiego p. t.: „Tatuś pozwolił“ i „Podejrzana osoba“ tudzież Ostatnie 200 Mkp. Jordana. Początek o 7 godz. wieczór.

Nowy sezon w Bagateli. Onegdaj odbyło się inauguracyjne przedstawienie w odnowionym teatrze przy ul. Rejtana. Przedstawienie poprzedził prolog pióra znanego i cenionego satyryka Raorta. Zarówno bluetki sceniczne „Wspomnienie“ i „Zimt i spółka“, jakoteż solowe wystąpienia nieocenionego Bronowskiego, Ordonówny i Mirskiego, zyskały żywy okłask licznie zbranej publiczności. Szczegółowe sprawozdanie zamieścimy niebawem.

Tournee koncertowe prof. Posselta. Świetny skrzypek b. profesor lwowskiego konserwatorium, p. Robert Posselt, urządził w tym sezonie letnim tournee koncertowe po wszystkich zdrojowiskach Małopolski. Artysta, który od lat kilku mieszka stale w Zakopanem, rozpoczął turę koncertową od tego letniska, a następnie grał kolejno w Szczawnicy, Rabce, Truskawcu i Niemirowie, a na dni najbliższe zapowiedziane są koncerty jego w Iwoniczu, Żegiestowie i Krynicy. Występy znakomitego skrzypka, któremu towarzyszy pianistka p. Jadwiga Bayerówna, cieszą się wszędzie ogromnym powodzeniem.

Zjazd delegatów Związku Polaków w m. odbędzie się we Lwowie w dniach 9 i 10 września br. (w czasie trwania Targów Wschodn.) przy licznych udziałach członków Związku z 3 Województw Wschodniej Małopolski, tudzież z innych dzielnic Polski.

W zjeździe wezmą też udział posłowie na Sejm ustawodawczy.

Karygodne zanieczyszczenie ulic. Piszą do nas z miasta. Onegdaj w porze popoł. w czasie największego ruchu z okna mieszkania piątra p. Górewicza, żyda, przy ul. Leona Sapiehy l. 29 sypały się na głowy przechodniów łupy z łaj, kaczały z kukurudzy, kości, ogryzki z jabłek itp. odpadki, tak, że w końcu oburzona publiczność zażądała interwencji posterunkowego. Zanieczyszczenie ulic, placów i plantacyi przez mieszkańców Lwowa, zwłaszcza przez żydów, jest powszechne i dlatego odnośnie władze powinny surowo karać nie przestrzegających elementarnych zasad czystości i kulturalnego wyglądu miasta, przynajmniej teraz podczas Targów Wschodnich.

Pozdrowienie dla pięknych Lwowlanek przez sylałą za naszym pośrednictwem Frakwentanci Szkoły Podchorążych W. P. Lwówiacy: Roman Terlecki, Eugeniusz Tkaczok, Lewkowicz Nad., Bronisław Schweller, Stanisław Nowa, Rogoziński Rudolf, Zygmunt Bodeńczyk, Wiktor Sienkiewicz, Domoradzki Tadeusz, Franciszek Dąbrowski, W. Ohorok, T. Czupko, Storta Tadeusz, Fur Seweryn.

(?) Handel domami stał się interesem giełdowym. Nabywa się dom, aby go zaraz odsprzedać z zyskiem. Nowy nabywca szuka jeszcze lepszego nabywcy, któryby zapłacił nieuiszczoną jeszcze cenę kupna, a nadto dał w zysku choćby jeden kroć. W jaki sposób odbywają się takie transakcyje, można się dowiedzieć na następującym przykładzie. Pan Grzegorz Zacerkiewny i jego żona Eugenia sprzedali przed rokiem swój dom przy ul. Wandy l. 2 pewnemu inżynierowi p. R. Inżynier R. dał zadatek i dom ten odsprzedał z zyskiem pani L. Ody o tem zysku inżyniera dowiedzieli się Zacerkiewni, postanowili zerwać umowę. Wprawdzie już byli wzięli umówioną cenę od inżyniera R., który zapłacił (nie wiadomo, czy nie pieniędzmi nowej nabywczyni). Poszli do adwokata, u którego spisana została umowa, odwołali wszystko i złożyli z powrotem otrzymaną od inżyniera sumę. Teraz pani L. zażądała Zacerkiewnych o to, że nabytego przez nią a sprzedanego przez Zacerkiewnych domu, nie chcą jej wydać. Prokuratura zawiesiła śledztwo nad Zacerkiewnymi. Lecz w toku rozprawy odstąpiła od skargi. Biedna pani L., która niema ani domu, ani żadnych zysków z kapitału, leżącego w depozycie.

(kp) Śmiertelny upadek robotnika. Przy rekonstrukcyi dachu w rzeczywistości przy ul. Mickiewicza 6, gdzie mieści się „Kości Kasyno“ zdarzył się wczoraj tragiczny wypadek przy pracy.

Na dachu, wysokości 3 pięter, pracował 18 letni robotnik Nestor Horyj z Gajów. Obok niego stał Piotr Konopalski. Horyj podważał belkę dżeganem i wsparł się przy wysiłku nogą o ryfunę. Karkołomną manipulacyę widział właściciel kasyna p. Ludwik Korzeliński i zwracał nawet uwagę na niebezpieczeństwo. W chwilę później nastąpił wypadek.

Horyjowi nagle pośliznęła się noga, wsparta o ryfunę, a przerażony towarzysz pracy nie miał nawet czasu pomyśleć co się stało. Horyj znikł z dachu.

Z wysokości 3 piętra runął robotnik głową na betonowe podwórce i doznał zafamania czaszki które spowodowało śmierć na miejscu. Przybyły na miejsce dr. Kilanowicz stwierdził już tylko sam fakt śmierci.

Kierownik budowy inż. Kwak twierdzi, że nie dawał rozkazu podważania belek. Śledztwo sądo we ustali niewątpliwie, kto ponosi winę tragicznego wypadku.

(kp) Nagły zgon. Na placu Góhuchowskich, koło przystanku tramwajowego zmarł wczoraj nagle Eliasz Godnark, kupiec ze Stanisławowa. Przyczyną śmierci był — jak stwierdził lekarz —

krwotok wewnętrzny. Zwłoki odstawiono do zakładu medycyny sądowej.

—00—

15 lat sparaliżowana staruszka 90 letnia w ostatniej znajdująca się nędzy zwraca się do osób litościwych z prośbą o pomoc. Staruszka ta chora, pozbawiona jest wszelkiej opieki — nie ma bowiem żadnych krewnych a jedyną jej córką również staruszką 65 letnią — w ciężkiej także znajduje się niemocy. Dla skazanej na śmierć głodową — otwieramy niniejszem składkę a łaskawę datki prosimy nadsyłać do administracyi naszego pisma pod rubryką „dla sparaliżowanej staruszki“

—00—

Nędza wśród inteligencji przybrała ostatniemi czasy przerażające wprost rozmiary. Dotyczy to szczególnie starszych, samotnych kobiet, które miały dawniej jakiś zaoszczędzony kapitał i trochę rzeczy, co wszystko już „przejadły“. A trzeba jeść, aby nie umrzeć głodową śmiercią. Więc dopóki jest jeszcze coś do sprzedania w domu, wynosi się na sprzedaż. Lecz nadchodzi dzień, w którym nic już do sprzedania nie ma. Czy taka wdowa samotna, lub stara panna niezdolna już dziś do zarobkowania, inteligentka, ma wyjść na ulicę i wyciągnąć rękę do przechodniów? Chcemy jednej z nich, której adres pogamy dobroczyńcom, zaoszczędzić tego wstydu i otwieramy dla niej w „Wiek Nowym“ składkę pod rubryką: „Dla biednej starej wdowy“.

Kronika sportowa

Dziś o godz. 7-ej wieczór, w szkole im. Konopnickiej, zebranie członków klubu „Czarni“ w sprawie budowy i otwarcia nowego boiska. : - : wego boiska. : - :

„Cracovia“ — „Pogoń“. W niedzielę dnia 27 sierpnia spotkają się dwaj długoletni rywale o palnę pierwszościstwa w Polsce „Cracovia i Pogoń“.

Walka dwu mistrzów okręgów krakowskiego i lwowskiego zapowiada się niezwykle interesująco. Cracovia wystąpi w najsilniejszym składzie; Pogoń też w składzie reprezentacyjnym.

Celem umożliwienia publiczności sportowej nabycia kart wstępu na powyższe zawody przedłużono przedsprzedaż biletów t. zn. bilety będą sprzedawane w niedzielę rano od godziny 9 do 11.30 w lokalu klubowym przy ul. Zyblikiewicza 17, I piętro.

Przed zawodami Cracovia — Pogoń odbędą się zawody A. Z. S. Lwów z Pogonią II. o godzinie 2.30 popołudniu.

Warta (Poznań) — Strzelec (Wilno) 9:2 (6:1)
 Ubiegłej niedzieli odbył się w Poznaniu match o mistrzostwo Polski p. n. między Wartą a wileńskim Strzelcem. Warta odniosła nad swym przeciwnikiem łatwe zwycięstwo.

Busk. K. S. „Orły” — Ż. K. S. Bar - Kochba 17:0.

Polonia warszawska rozegra w dniu 2 i 3 września dwa matche z S. K. Pardubice w Pardubicach.

Wisła gra 2 i 3 września z Ostrawską Slavią w Morawskiej Ostrawie.

Piłka nożna zagranicą.

Wiedeń. BeQuick — Vienna 4:2.

Węgierskie zawody o mistrzostwo zaczynają się 3 września. Z wyjątkiem Ujpesti T. C. wszystkie inne drużyny występują do walki zdokonywane po zagranicznych obłazdach.

Zawody o mistrzostwo polskie w pływaniu odbędą się staraniem Polskiego Związku pływackiego w Warszawie na Wiśle w dniu 3 września 1922 r. (a nie 27 sierpnia). Program obejmie biegi dla panów na: 100, 400 i 1500 m., 200 m. na pierśniach i na 100 nawznak i sztafeta 4 x 100 m. dla pań na 100 i 300 m. Skoki dla juniorów i seniorów i pań.

Tytuł mistrza Polski daje uzyskana największa ilość punktów w biegach na 100, 400 i 1500 mtr.

Z powodu wody bieżącej na Wiśle zastaną biegi odpowiednio do chyżości wody przedłużone. Udział w biegach mogą brać tylko członkowie klubów stowarzyszonych w P. Z. P.

Zgłoszenia przyjmuje P. Z. P. najpóźniej do dnia 28 bm. 1922 r. pod adresem p. Henryka Ulanckiego, Kopernika 11, m. 3.

Lot okrężny.

Organizowany przez aeroklub lot okrężny Warszawa — Lwów — Kraków — Poznań — Warszawa odbędzie się d. 10 września. W dniu tym odbędzie się również zawody sportowe w miastach — etapach przeletu. Oprócz nagród ministerstwa wojny, uczestnikom, którzy dokonają przeletu najlepiej wedle ustalonych w regulaminie warunków, przyznane będą nagrody ministerstwa, miasta Lwowa oraz Targów Wschodnich.

Sport kobiecy w Polsce.

Polonia warszawska stworzyła sekcję kobiecą, której kierownictwo objął znany lekkoatleta Sołnicki. Zauważyć należy, że jest to już druga w rzędzie sekcja kobieca w Polsce.

Nowy sport bogatych Amerykanek.

Bogate Amerykanki pragną uchodzić za ekscentryczne kobiety, zwłaszcza... młodsze i najmłodsze pokolenie. Pamiętamy niedawne jeszcze czasy, kiedy to Amerykanki wprowadziły modę spacerowania z małpką. Teraz urocze misses chowają sobie zamiast małpki rozinatego rodzaju skorupiaki, zwłaszcza żółwie. Rycina nasza przedstawia miss Helen Gill, jak siedząc na żółwiu, karmi go bananami.

Sprawy gospodarcze.

Produkcja nafty w Rumunii.

Bukareszt. Produkcja nafty w Rumunii według danych urzędowych wynosiła w 1921 roku 1,161,165 ton (w r. 1921 1,034,000 ton).

Produkcja węgla na G. Śląsku.

Produkcja węgla na Górnym Śląsku w ciągu pierwszego półrocza rb. wyniosła 16,184,605 ton. W roku 1921 produkcja ta dała 13,831,733 ton, a w roku 1913 — 20,053,746 ton. W porównaniu z r. ub. produkcja wzrosła o nieco więcej niż 14 procent a w porównaniu z produkcją przedwojenną zmniejszyła się o przeszło 19 procent.

Plantacje bawełny w Ameryce.

Amerykańskie plantacje bawełny, dzięki obfitym deszczom dni ostatnich, znacznie się poprawiły. W sferach zainteresowanych istnieje pewność, że Ameryka będzie w stanie pokryć wszystkie zamówienia.

Ceny zboża. Pomorska Izba Rolnicza komunikuje, że na Posiedzeniu Zarządu Pom. Związku Producentów Nasion, uchwalono następujące ceny na zboże siewne ozime, uznane przez Pom. Izbę Rolniczą ze źniw tegorocznych.

Za zboże siewne ozime pobiera producent cenę zboża aprowizacyjnego według najwyższych notowań giełdy poznańskiej w dwa dni przed załadowaniem zboża, oprócz tego dolicza za I. od siew 40 proc., za II. odsiew 30 proc., za III. odsiew 20 proc. ceny zboża aprowizacyjnego; prowizja ewentualnego pośrednika w powyższe ceny nie wliczona. Zboże oryginalne sprzedaje się według cenników jednoosobnych hodowców. Przy pośrednictwie Pom. Izby Roln. dopłaca Kupujący do powyższych cen 3 procent prowizji.

Rozmaitości.

(?) **Rewolucyjny taniec Izadora Duncan.** Sławna tancerka francuska Izadora Duncan, licząca obecnie lat 54, po powrocie swoim z bolszewickiej Rosji, skąd przywiozła sobie młodego męża, wystąpić ma w paryskim „Trocadero”. — W programie tańców umieściła Izadora Duncan „Taniec rewolucyjny”, który polega na plastycznych pozach. Jedyнным ruchem podczas przybierania pozy, to poruszanie brwi i powiek. Swoim przyjaciółkom miała Izadora Duncan powiedzieć, że poślubiła obecnego swego małżonka dlatego, aby go wyrwać z rąk bolszewików, — którzy chcieli skazać go na śmierć. Jest młody i piękny a przytem poeta, dodała. Czyż nie szkoda, aby umierać miał już teraz? W dalszych wywazaniach przyznała jednak, że nie znalazła szczęścia w małżeństwie i myśli już o rozwodzie.

(?) **Nowy środek odmłodzenia.** Niedawno temu odbył się w Chicago kongres lekarzy. Jednym z uczestników zjazdu dr. Bayley zwrócił uwagę kolegów na to, że robotnicy, zajęci w kopalniach radiowych w Colorado czują się z każdym dniem silniejsi i zdrowsi, a wygląd ich jest wyśmienity. Jak oni sami oświadczyli, nie trapią ich już więcej takie choroby, jak influenza i reumatyzm. — Podług orzeczenia dr. Bayley, zawzięczają to robotnicy wodzie, którą piją. A właśnie w pobliżu kopalni są studnie, których woda zawiera radiaktywne substancje i te wzmacniają organizm, równocześnie skutki starszego wieku, jak zwapnienie naczyń krwionośnych itd. Referent postawił wniosek, aby wodę tych studzien ścigać do flaszek, jak to czyni się mineralnymi wodami i puścić ją w handel.

(?) **Koblety w służbie dyplomatycznej.** Panna Nadja Stancew b. sekretarka Stambulińskiego która jako słuchaczka, zwróciła w swoim czasie na siebie uwagę uczestników konferencji w Genewie, mianowaną została obecnie sekretarką przy poselstwie bułgarskim w Waszyngtonie.

(?) **Gerhart Hauptman a b. cesarz Wilhelm II-gi,** z okazji uroczystości na cześć wielkiego poety niemieckiego Gerharta Hauptmana, którego dramaty są obecnie własnością wszystkich teatrów na świecie, a sława jego równa sławie największych pisarzy scenicznych, przytaczają teraz niektóre gazety francuskie i niemieckie rozmaite anegdoty z jego życia. I tak piszą, że były cesarz niemiecki ofiarował Hauptmanowi order Czerwonego orła trzeciej klasy, odznaczenie, jaką po wysłużeniu przepisanych lat urzędowania otrzymać może kancelista niemiecki. Poeta miał odpisać do kancelarii cesarskiej: Schowam ten order jako kuriozum do innych tego rodzaju paniątek.

(?) **Wzgardzona siewna.** Jak wiadomo, nie noszą Japonki kapelusza. Dlatego też każda z nich od najmłodszej dziewczeczki aż do matrony, dba nadzwyczajnie o piękną i staranną fryzurę. Siewna gardzą. Jeśli Japonka dostrzeże, że zaczyna siewić, sięga po środek do farbowania włosów. Z chwilą, kiedy ma odwagę pokazać

siwą głowę, uważać ją zaczyna zarówno rodzina jak i znajomi za starą babulkę, która należy do rupieci domowych i nie powinna się już więcej pokazywać ani na zabawie, ani w teatrze, ani nawet na zebraniach towarzyskich, lub choćby na spacerze w kwiecistym ogrodzie, a nawet na uroczystościach w świątyni. W Japonii należą salony kosmetyczne do dawno znanych rzeczy. Masaż twarzy i farbowanie włosów odbywa się tam z precyzją, jakiej jeszcze nie znają w Europie.

(?) **Awantura przed kinoteatrem.** W jednym z teatrów świetlnych w Berlinie wyświetlano dramat osnuty na tle nędzy w Rosji sowieckiej p. t.: „Taniec śmierci”. Przed budynkiem kina zgromadził się tłum robotników, domagając się, aby przestano wyświetlać „te kłamstwa”. Zdarło się z murów, wstrzymywano spieszącą do kina publiczność, przyczem wygłaszano „biorunujące” mowy przeciw burżuazji, która bałamuci publiczność agitacyjnymi filmami, przedstawiającymi „w fałszywym świetle” stosunki w sowieckiej Rosji. Dopiero, gdy policyi płazując szabrami, rozprężyła demonstrantów, udało się przywrócić spokój przed budynkiem kina i przedstawienia odbywały się dalej.

(?) **„Skurczone” gazety.** Rząd węgierski polecił wydawcom gazet w obrębie całego państwa, aby zmniejszył format dzienników i ograniczył je do 8, w niedziele i święta do 12 stronki druku wraz z inseratami. Rozporządzenie to odnosi się do nadmiernego podrożeńia papieru gazetowego, a ten spowodował się z zagranicy. Rząd obliczył, że w pierwszej połowie bieżącego roku importowany z zagranicy papier kosztował około 2 miliardów. A jak opiewa o kólnik rządu, pozycja ta w pasywach bilansu węgierskiego handlu importowego, powinna być groźnym memento dla każdego dobrego obywatela Węgier.

(?) **Upały w północnej Skandynawii.** Jak donoszą dzienniki Kopenhaskie, panują w północnej Skandynawii upały, jakich najstarsi ludzie tam nie pamiętają. W Trömsö, które leży już w kole biegunowym, temperatura w ostatnich sześciu tygodniach wahała się między 96 a 95 stopni F. (w stopniu).

(?) **Także intratny interes.** Z Londynu dożarski parostatek. Podróż na tym parostatkę noszą, do Churchill, jak i Lloyd George pracują obecnie nad książką, która zawiera ich wspomnienia wojenne. Książka ta ma ukazać się z końcem bieżącego roku. Honorarium autorskie wynosi 20,000 funtów szterlingów.

(?) **Jak umierały damy w epoce galanterii i pudrowanych porok.** Do łóża śmiertelnie chorej markizy, leżącej już lat osmdziesiąt, wezwano jej spowiednika. Ksiądz mówił o raj, które czeka zbawione dusze. Markiza skinęła na obecną w syplalni towarzyszkę. „Podał mi puszek z pudrem. Należy się godnie przygotować, gdy wstąpię się między tak dostojne towarzystwo”. Kazała księdzu odejść. Wystroiła się, odwróciła do ściany i... umarła.

(?) **Kłopot z egzotycznymi gośćmi.** Jak donosi paryski „Journal” rząd francuski nie ma kłopotu z gośćmi, którzy niedawno temu przybyli do Paryża z kolonii w Afryce. Są to ładownie i dowódcy sił zbrojnych; ci sami, którzy w światowej wojnie służyli pod chorągwiem Francji. W pierwszym tygodniu przyjmowali egzotycznych gości bardzo serdecznie, dając im mieszkanie w jednym z pierwszorzędných hoteli. Gdy atoli pobyt ich zaczął się przedłużać, a hotelowa służba nadto głośno już narzekała na zwyczaj tych niezwykle gości, wyznaczono im na mieszkanie kilka izb w kasernej wojskowej. Nowe to logis nie podoba się atoli tej afrykańskiej arystokracji, przyczem uważają się na zimno

i obojętność Parwżanek. Podczas wojny było inaczej, twierdzą. Wówczas dogadzano im we wszystkim.

Amerykańska reklama za pomocą powieści.

Dzienniki amerykańskie przynoszą opis ciekawego rodzaju reklamy, która wymyśliła pewna nowojorska firma papiernicza.

Otóż firma ta łącząc ze sobą interesa własne, swych odbiorców i pewnego nakładcy poleciła wydrukować na dostarczonym przez nią do sklepów papierze pakunkow. bardzo interesującą powieść dla młodzieży i to bogato ilustrowaną. Na każdym arkuszu z powieścią jest podane, który sklep ma na swem opakowaniu dalszy jej ciąg.

Celem tej reklamy jest, aby dzieci zaciekawione powieścią, nakłaniały swych rodziców do czytania zakupów w sklepach objętych reklamą.

80-letni pan młody.

160 odpowiedzi na ogłoszenia o małżeństwo

W żadnym chyba kraju na świecie niema tylu mężczyzn i kobiet, wchodzących w sędziwym wieku w związki małżeńskie, co w Anglii.

Pewien 80-letni starzec, ogrodnik z zawodu, który dzięki obcowaniu z przyrodą zachował zdrowie i czerstwość, zapragnął... stanąć na ślubnym kobiercu.

Amator instytucji małżeńskich ogłosił zatem inserat w jednym z pism angielskich; przyznając się otwarcie do swego wieku, oświadczył, że czuje się zmęczony samotnością i chciałby poślubić kobietę, któraby mu „odpowiadała tak pod względem fizycznym, jak duchowym i któraby była skłoną promieńczyć mu wleczyć życia”.

Na owo „matrymonjalne ogłoszenie” nadeszło 160 odpowiedzi:

Najmłodsza kandydatka do ręki i serca pana ogrodnika liczyła lat 28, najstarsza przekoczyła już dawno wiek kanoniczny i osiągnęła 88 wiosnę życia.

Łatwo zrozumieć, że poszukiwacz żony uznał ją za zbyt sędziwą dla siebie i wybrał ofertę wdowy, mrs. Farrow, liczącej lat 66. Przezorny jednak z natury, napisał do niej list, że aczkolwiek podobala mu się z fotografii, pragnąłby przecież, aby przez pewien okres czasu doprowadziła mu gospodarstwo, nie włączając się z nim; aby mógł wypróbować, czy usposobienia ich się zgadzają.

Okres „próby” wypadł widać doskonale, bo niebawem odbył się ślub państwa młodych.

Długowieczność ptaków.

W Lyonie umarła niedawno papuga, żyjąca w tej samej rodzinie przeszło sto dwadzieścia lat. Papuga ta została kupiona w Marsylii w 1795 roku i przez długie lata cieszyła się znakomitym humorem i zdrowiem. Z wiekiem jednak usposobienie jej uległo znacznej zmianie — o byle co wpadała w gniew, stała się zazdrosna, mściwa.

Jak wiadomo, stuletnia papuga nie jest rzadkością. Podobnym przywilejem długowieczności cieszą się również kruki. Powszechnem jest jednak mniemaniem, że najdłużej żyją łabędzie.

Jeden z przyrodników francuskich widział

stosześcioletniego sokoła. W 1715 roku schwytano jastrzebia, który zmarł w 1819 roku! W zamku Schoenbruńskim za czasów Napoleona (ptak ten budził niezwykle zainteresowanie cesarza) żył stary, siwy jastrzab, schwytany w 1706 r. Ptak ten rozstał się z życiem w 1826 r.

Tyle o ptakach żyjących w niewoli. Być może, iż wolność znakomicie wpływa na przedłużenie ich życia!

B. „komisarz ludowy” fałszuje czek.

Dzieło komunisty z orszaku Beli Kuhna. — Początek kariery w propagandzie, koniec w więzieniu.

Przed kilku dniami uwięziono w Berlinie po raz drugi Markusa Goldschmidta, znanego hochstaplera, który już raz zbiegł z więzienia.

Goldschmidt brał czynny udział w rewolucji Beli Kuhna, a ponieważ był sprytny i władał siedmiu językami, został mianowany komisarzem ludowym dla spraw propagandy zagranicznej. Po upadku Kuhna musiał Goldschmidt uciekać z Węgier i błąkał się po rozmaitych stolicach europejskich, zajeżdżając zawsze z wielkim szykiem wraz ze służbą i sekretarzem do pierwszorzędných hoteli, przedstawiając się raz jako „baron Babarzy” to znowu jako „Władysław v. Balochy”, „v. Erndzel” itp. Mając wygląd i znalezione się ogromnie eleganckie i niebywałe wielkie sumy do dyspozycji, grał swoje role hrabłów i baronów po mistrzowsku.

Pan hrabia wystawiał czeku dochodzące do kilku milionów, na Bank narodowy w Bostonie — lecz jak się okazało później czeku były fałszowane. W grudniu 1920 r. pana hrabiego przyłapano na fałszerstwie i odstawiono go do tutejszego więzienia. Prócz tego podejrzewano go o handel dziełami sztuki (czego mu jednak nie zdołano udowodnić).

Gdy się rząd węgierski dowiedział o aresztowaniu Goldschmidta, żądał wydania go, gdyż jak się okazało, popełnił on również kilka fałszerstw w Budapeszcie. Ujęli się jednak za Goldschmidtem jego obrońcy prawni dr. Pindar i dr. Rosenfeld, którzy sprawę poruszyli w parlamencie, twierdząc, że Goldschmidt jest więźniem politycznym, a zatem przysługuje mu prawo schronienia.

Zanim zapadła decyzja w tej sprawie, Goldschmidt uciekł z więzienia. Dopomagała mu w tym właścicielka pensjonatu przy Ansbacherstr., u której się tenże ukrywał a którą obecnie również aresztowano. Goldschmidt mieszkając u niej nawet zał stosunki z niejakim Pflanzgrabem, kupcem z Berlina i razem zaczęli uprawiać dalej sport fałszowania czeków na Bank w San Francisco. Lecz nieudana się sztuczka, Goldschmidta i jego towarzysza, jak i całą kompanię wsadzono pod klucz tym razem pod dobre zamknięciem.

Przygoda Arystyda Brianda.

Pewien młody żandarm, któremu polecono śledzenie złodziei statków amerykańskich w okolicy Cocherel, departamentu Eveux, spotkał pod miastem przechadzającego się mężczyznę. Zamyślony wyraz twarzy nieznajomego wydał się młodemu funkcjonariuszowi co najmniej podejrzany. Zażądał przeto okazania legitymacji. Ponieważ nieznajomy nie posiadał jej, żandarm surowo polecił mu towarzy-

szyć sobie do Cocherel. „Włóczęga” nie protestował, przeciwnie wydawał się nawet zadowolony i wieszował żandarmowi ujęcia o-soby tak niebezpiecznej.

Po przybyciu do Cocherel, „włóczęga” prosił, by pozwolono mu rozmówić się telefonicznie.

— Z kim chce pan mówić?
— Z prokuratorem generalnym.
????

— Jestem Arystyd Briand, -- zaczął mówić przez telefon „poseł, były prezydent ministrów”. Aresztowano mię za włóczęgostwo, gdy przechadzałem się w okolicy mojej willi pod Cocherel. Bądź pan łaskaw wydać rozkaz by wrócono mi wolność”, poczem uspokoił przerażonego żandarma.

Pyrotechnikom nie należy uwodzić żon.

Wysadzają oni rywala w powietrze.

W Sullivan, w Stanie Indiana (St. Zjedn.) z panią pirotechnikową Hillm flirtował niejaki pan Eberhardt.

Ile tam zapalono „rzymskich świec” miłości i ile puszczono efektywnych rac zachwyków, kłóż zgadnic?

Tedy, gdy pewnego razu siadał pan Eberhardt do swego auta, poruszywszy uruchamiacz (self starter), spowodował wybuch dynamitu i został na kawałeczki wraz z maszyną i garażem rozorwany.

Sledztwo stwierdziło, że sprawca podłożył

pod siedzenie trzy naboje dynamitowe i połączył je z aparatem auta.

Iskra elektryczna zapalając gazoline, zapaliła dynamit.

Zazdrosny pan Hoim pozbył się co prawda rywala, ale już nie będzie fabrykował żabek bengalskich, bo siedzi w koźle.

Stanowczo lepiej jest szukać sobie kochanki w jakiejś spokojniejszej branży.

Naczelny redaktor:
BRONISŁAW ŁASKOWNICKI
Odpowiedzialny redaktor:
JÓZEF KRZYSZTOPOWICZ

OGŁOSZENIA

ROZMAITZ.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. W. Laferstein b. elev kliniki dermatol. w Berlinie
Lwów, Sykstuska 37 (róg Słowackiego). — Leczenie włosów, plam, znamion elektrolizą, lampą kwarcową.
20 33

SPÓLNIKA łachowca z małym kapitałem poszukuje. Wiadomość Gródecka 38; sklep wędlin Faryniak. 22246

A. KŁOSIEWICZ ulica Cicha 3 (boczna placu Dąbrowskiego dawnej Chorążczyzny) przyjmuje wszelkie roboty w zakresie krawiectwa damskiej wchodzące. — Potrzebna dziewczynka do nauki. 22209

PRAKTYCZNA AKUSZERKA przyjmuje i udziela porad — dyskrecja. — Leona Sapięhy 85; S. G. 22212

POŁOŻNA POLECA SIĘ PANIOM POD DYSKRECYJĄ. — LEONA SAPIĘHY 61 — PARTER. 20091

SPÓLNIKA do intratnego interesu z kapitałem pięć milionów marek; poszukuje poważna i dobrze wprowadzona instytucja handlowa. Zgłoszenia pod BOLKA do Adm. Wjeku. 22104

BACZNOŚĆ PANIE! Zawiadamiam, że 1-go września zaczyna się kurs kroju i szycia. Zgłosić się można codziennie. Oraz przyjmuje wszelkie roboty w zakresie krawiectwa damskiego wchodzące. „JOLANDA” Staszica 8; II p. 21400

AKUSZERKA poleca się Paniom pod dyskrecją: udziela porad; Lwowskich dzieł (7 Polna). 20434

DO ABSOLUJNIE bezkonkurencyjnego najrentowniejszego interesu poszukuję spółników. — Opisać prześle każdemu inżynier Chrzanowski Zimorowicza 6 22010

AKUSZERKA przyjmuje zamówienia; udziela porad; dyskrecja zapewniona, Józefata 3; parter. 22025

BEZDZIEWNA, int. wdowa, przyjeżdża na wychowanie małą, czteroletnią dziewczynkę. Najtroskliwszą opieką i wykształceniem wszechstronnie zapewnione. Zgłoszenia do Adm. Wjeku pod SAMOTNA. 22162

NOBORY KOCE, PODUSZKI, POSZEWKI, PRZESCIERADŁA, SIENNIKI — poleca, oraz przerabia pościel najtaniej

KAZIMIERZ SKIBIŃSKI, Lwów, ul. Kopernika 4. naprzeciw handlu p. Szkowrona. 22187

SPODNIE GOTOWE 2800 Mk.

Gotowe spodnie czarne w paseczkach . . . . . 2800 Mp.
lepszy gatunek A . . . . . 3000 Mk.
lepszy gatunek B . . . . . 4000 Mk.
kortowe z czystej wełny eleganckie drob. krataczki . 5200 Mp.

UBRANIE GOTOWE

z dobrego wełnianego modnego materiału we wszystkich kolorach. . . . . 22500 Mk.
z lepszego materiału . . . . . 25000 Mk.
wykwintne . . . . . 27500 Mk.

BEZ RYZYKA aby każdy mógł bez obawy i ryzyka tanio i gustownie się ubierać, postanowiliśmy towary, które się nie podobają, przyjąć z powrotem i natychmiast zwracać pieniądze.

Zamówienia wysyłamy pocztą za pobraniem (zaliczenie) płaci się przy odbiorze. Opakowanie na rachunek zamawiającego 600 Mk. — Zamówienia prosimy adresować bezpośrednio

Do Warszawskiego Składu fabryczn. „Warszawska Konkurencja” WARSZAWA, Żelazna 41 L
Za nasze gotowe wyroby otrzymujemy codziennie wiele podziękowań. 19260

FUTRA używane kupuje, przyjmuje w komis, farbuję chemicznie, przerabia na modne fasony kuźnierza
Władysław Solik
Lwów, Chorążczyzny 5, II. p. (róg ul. Akademickiej). 19229

RESTAURACJA F. BISANZA
Lwów pl. Bernardyński 2, pod nowym zarządem poleca smaczne obiady z 3 dań 350 Mk. 22090

AGRONOM POSZUKUJE DZIERZAWY POLWAROK Z BU. DYNKAMI w Małopolsce. Stanisław Czerwiński, Hostów poczta Ottynia. 2283

II. TARGI WSCHODNIE we Lwowie od 5-15 września 1922

Dzień otwarcia 5. września 1922

CENTRALNY RYNEK zakupów fabrykatów i surowców.

KUPCY I UCZESTNICY zechcą celem uzyskania mieszkania zgłaszać się listownie lub osobiście jaknajrychlej do **BIURA MIESZKANIOWEGO „Targów Wschodnich”** — Lwów, ulica Senatorska 1. 6.

WIELKA WYSPRZEDAŻ

Wobec s orządzenia spisu inwentarza, ogłaszamy wielką wyprzedaz i radzimy nie zwlekać z zamówieniami, gdyż nie bacząc na szalejącą drożyznę, my włącz jeszcze sprzedajemy według starych cen.

Dział ubraniowy:

Materyał „Melton“ za metr	3000 Mk.
„Francya“ za metr	4000 „
„Wawel“ za metr	5000 „
„Anglais“ za metr	6000 „
„Kangarn“ za metr	10200 „
(najlepszy) za metr	12600 „
„Wojsk wy“ (khaki) za m.	10500 „

Powyzsze materyaly na ubrania męskie lub kostyummy damskie bardzo trwałe, czysto wełniane, podwójnej szerokości we wszystkich kolorach, wyrób jedwabisto-miękki, angielskie desenie, niezbędne dla każdego, pragnącego elegancko się ubierać.

Materyały spodniowe:

Kupon na spodnie gładkie i w kratkę lub prążki we wszystkich kolorach, gatunek A	3800 Mk.
cena za odinek	5200 „
Srebrne dobroci	6000 „
Przednie jakości	7000 „
Najlepsze	12500 „
Cytry kangarn	2500 „
Rejtuzy	2500 „

Bostony damskie i męskie

czarne lub granatowe, na ubrania wizytowe i kostyummy damskie wizytowe

40 cm szerokości za metr	3500 Mk.
„ „ „ „	5100 „
„ „ „ „	6300 „
„ „ „ „	7200 „

OKAZJA!

Angielskie Bostony czarne ubraniowe i palto-
we, oryginalne angielskie 150 cm szeroko-
ści za metr 5000 Mk.
Bostony granatowe lub marengo, oryginalne
angielskie 9000 Mk.

Na płaszcz

wykwintny materiał jesienny na męskie lub damskie płaszcze, doskonałej drobi, w kratki, paski, zygzak, we wszystkich kolorach, cena za metr od 340 do 5000 Mk.

Szewioty

na wytworne kostyummy i suknie damskie, najlepszego wyrobu, we wszystkich kolorach, cena za metr od 1900 do 2500 Mk.

Sztuczki

na damskie bluzki półwełniane jedwabne, bardzo efektowne, we wszystkich kolorach, cena za metr od 2000 do 3800 Mk.
na damskie spodnie w najmodniejsze kraty, pasy lub gładkie, we wszystkich kolorach — od 350 do 4900 Mk.

Covercoats

na palta damskie i męskie. — Materyał przedniego gatunku, cena za metr 6500 Mk.
Materyał kangarnowy cena za metr 1000 „
„ najlepszy gatunku „ 12500 „

Welry na palta damskie i męskie

czysto-wełniane, jedwabisto-miękkie, jednokolorowe i melange (na palto 2 1/2 metra)
Materyał „Krakus“ za metr 7200 Mk.
„ „Liverpool“ „ 7800 „
„ „Ultra“ „ 8500 „
„ „Floosch“ „ 10800 „
„ Zamsza „ 11000—14500 „

Podszewka do ubrań

pełny komplet dobrego gatunku 6200 Mk.
„ „ lepszy 6900 „
„ „ przedniejszy gatunek 7800 „
„ „ najlepszy „ 8900 „

Bez ryzyka!

Zamówiony towar wysyłamy na naszą odpowiedzialność bez zadatku z opłatą przy odbiorze z warunkiem, o ile towar się nie spodoba, zwracamy natychmiast pieniądze. Koszt opakowania i przesyłki, wynoszące 600 Mk., na rachunek zamawiającego. Zamówienia prosimy adresować wprost do

Warszawskiego Składu Fabrycznego „Warszawska Konkurencja“

WARSZAWA
Żelazna L. 41 H. Telefon 219—70.
P. S. O dobroci naszych towarów świadczy najlepiej tysiące listów dziękczynnych z całej Polski, napływające do nas zarówno od lekarzy, i zynierów, jak od Organizacji, Kółek rolniczych, Kooperatyw, ze sfer rzemieślniczych, robotniczych i t. d. 1925

Udział większej pożyczki

za wypożyczenie fortepianu Zgłoszenia pod WANDA do biura ogłoszeń B. CH. STABA, Legionów 21. 22253.

Ważne dla fabryk

wyrobów Ceram. czynych i Kaflarzy

Objawwszy zastępswo się w zarząd tej fabryki glazur ceram. chem. firmy Dr. Juliusz Bidel Meissen, dostarczam natychmiast wzrost z fabryki ewent. ze składu w Krakowie po cenach fabrycznych: 19 44

GLAZURY

w żądanych barwach zwykłych i szmelcowe dla pieców kaflów.

GLAZURY

dla wyrobów porcelanowych i fajansowych.

SARWNIKI

i farby do wszelkich glazur. —

SUROWCE

kwarcz, feldszpad, saską gliną, kadlinę etc. —

GLEJTE

w przysku i minium prawdziwy (chem. czysty).

Henryk Münzer

Kraków, ul. Dietlowska 29.

NAUKA

SZKOŁA JĘZYKÓW obcych ECOLE REFORM ul. Pańska 14. Trzynasty rok szkolny; kursa trzy i czteromiesięczne. Zreorganizowany program nauk. — Wpisy każdego miesiąca 21684

STUDENTKA udziela lekcji języków: niemieckiego i francuskiego. Wieloletnia praktyka Łaskawe oferty sub JF. ZYKI do Adm. Wjku. 21806

TECHNIK trzeciego kursu z wieloletnią praktyką udziela korepetycji w zakresie 6 klas gimnazjalnych Łaskawe oferty sub KOREPEJTOR do Adm. Wjku. 21807

NAJNOWSZA METODĄ POGLADOWĄ przygotowują do egzam. szkół niższ. średnich, wydziałowych, semin., także francuskiego, loco lub na wyjazd, za wynik ręczę. Łaskawe zgłoszenia do Administracji Wjku pod „EMERYT“ x

DAJE LEKCJE damskiego kroju. Wiadomość do Adm. Wjku pod KRÓJ 21999

SEMINARYJALNEJ matury kurs roczny i dwuletni od września ulica Snopkowska 4; I piętro 22027

WPISY

do Dziennych Szkół Zawodowych (ślusarstwo artystyczne i budowlane, rzeźba dekoracyjna i malarstwo dekoracyjne oraz stolarstwo) odbędzie się od 28 do 31 sierpnia w godz. od 9—13. DYREKCJA 19 30 Państw. Szkoła Przemysłowa we Lwowie

34, UL. BATOREGO, ECOLE FRANCAISE. Od września nowe kursy języków: stenografii, jakoteż przygotowania do matury i egzaminów, 21702.

POSAD POSZUKUJĄ.

CHEMIK — technik trzeciego kursu poszukuje odpowiedniego zajęcia — Łaskawe oferty sub TECHNIK do Administracji Wjku. 21805

BYŁY WERKMISTRZ, rozumiejący się na wszystkich robotach mechaniczno-ślusarskich posiada narzędzia; poszukuje posady. Zgłoszenia pod M. S. do Adm. Wjku. No. wogo; 21923

BIEGŁA maszynistka z pięcioletnią praktyką biurową poszukuje posady Zgłoszenia do Adm pod ZOTIA 22, 22021

DENTYSTA (Odańszczanin) technik i operator z 14-letnim wyzn. egzaminem (niemieckim) 33 lat; posiadający własny atelier w Odańsku pragnie ze względu na rodzinnych przenieść się do Lwowa lub na prowincję. Przyjmuje spółkę lub obywat. posadę. — Łaskawe zgłoszenia przyjm. w grzesznoł WP, Luit Lwów; Kościuszki 22. 22035

LAKIERY olejne i spirytusowe

połącza wagonowo i w mniejszych ilościach

19220

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna

Tow. Akc. — Poznań, Alje Marcinkowskiego 5. — Telefon 3060, 3686.

Czas

odnowić przedpłatę!

Nagroda Mkp. 250.000

temu kto zwróci torbę skórzaną z wżnymi dokumentami i pieniędzmi, kt rą zapomniałem 23. b. m. w. czorem o godz. 8-mej w tramwaju K. D. wóz pojedynczy przez Batorego i Zyslikiewicza. Równocześnie proszę tych osób, którzy zauważyli kto taką torbę podniósł o łaskawe zgłoszenie się do Firmy EDISON S. Kobiłwker 3-go Maja Nr. 11. 22211

Otomany, materace, sofki

oraz rozmaite meble stale do nabycia. Magazyn kupna i sprzedaży, Machalski, Sapichy 48. 19237

Ważne dla Inwalidów i handlarzy owoców!

Jabłka i gruszki deserowe w najlepszych jakościach sprzedaje wagonowo i od 50 kg. po cenach znacznie niższych firma

TARNAWSKI i Ska

Lwów, ulica Kopernika 42b. Spieszcie, póki saps starczy! Sprzedaż odbywa się od godz. 9. rano do 6. wiecz. 19301

POSZUKUJE POSADY LEŚNICZY z długoletnią praktyką z bardzo dobrymi świadectwami, Polek, liczący lat 45, żonaty, dwoje dzieci. Julian Kordasiewicz, Schodnica. 21626

ZGUBIONO I ZNALEZIONO.

UNIEWAZNIAM zgubione papiery na nazwisko Janusz Krzyżanowski. 22228

WOLNE POSADY.

AGENTÓW do rozszerzania pierwszorzędných żurnalk; map i książek poszukujemy. — Dochód 5-10.000 mk dziennie i więcej — Zgłoszenia ulca Chorażczyzny 27; oficyna; III. p. godz. 12-1. 21996

MAGISTRE i asystantkę poszukuje apteka blisko Lwowa — Zgłoszenia apteka Oberlendorfa; Lwów. 22079

DZIEWCZYNE do dziecka małego poszukuje; Aptekarz Tenenbaum; plac Gosjewskiego 1. 21798

BUFETOWCA MŁODEGO; zdolnego przyjmie natychmiast; Rybczyński, rzeźnia miejska. 21986

POSZUKUJE zdolnych czeladników szewskich M Schall — Lwów; Słoneczna 12. 22051

MASZYNISTKI do pończoch i żakietów (także z prowincyj) dziewczyny do wyjięcia i nauki potrzebna zaraz — Zarobek stały i dobry. — Lwów ulica Nabelaka 21; drzwi 4. 21979

PODRĘCZNE I SPODNICZARKI potrzebne zaraz. Plac Marynicki 5; III. p. 22107

PANIEN do robót krawieckich poszukuje firma Stanisława Wronskiego Synowie; Lwów; pl. Marycka 10. 22111

SYLARZY meblowych poszukuje na stałe Bednarczak — Złoczów. 22122

POTRZEBNA PANNA do usług gości; dziewczyna do wszystkiego; plac Bernardyński 1. 3; Cukiernia. 22129

PRACOWNIA OBUWIA poszukuje Cieladzi; na robotę pa-sową; szpilkową i foranową; pierwszorzędną. Janowska Nr. 9. 22134

BONY; wyrecyzycielki starszej do chłopczyka 5-letniego poszukuje; Tarnowskiego 71; I. p.; willa Herta. 22136

KUCHARKA z dobrymi poleceniami poszukiwana, Moch-niecki 8; III. p.; na lewo. Zgłoszenia od godz. 8-11 przedpołudniem. 22156

DZIEWCZYN do fabryki zeszytów z chłopców do praktyki poszukuje. Żynny; Lwów; Zimorowicza 1. 3. 22092

ZDOLNE; gospodarniej kucharki z dobrymi świadectwami; do więcej osób poszukuje się. Zgłoszenia między 4 a 6; Sapińskiego 5; I. p. na lewo. 22172

SLUSARNIA Szeptyckich 9 przyjmie kilku zdolnych uczni; 22033

PROCOWNA SOLIARSKA przyjmie stałe zdolnych stolarzy meblowo-budowlanych. Zgłoszenia; Domadzierski — Podhajce. 21942

KUCHARKA do wszystkiego; mająca świadectwa potrzebna zaraz — Kopernika 42a; parter prawy. 22159

PANIEN do szycia korder poszukuje — ulica Skarbkowska 43; Głowińska. 22174

DZIEWCZYNA na pół dnia do pomocy w kuchni potrzebna Mieczanina; ulica Kopernika 9. 22176

NAUCZYCIELI; nauczycielek; bon Poltek; freblanek; Prancuski; zarządczyni; klucznik; panien służących poszukuje Agencja nauczycielska Kostruka Kopernika 19. 19299

KUCHARK; pokojówek; slug; nianiek; praczel; służby dworskiej; restauracyjnej poszukuje Agencja Kostruka — Kopernika 19. 19298

SLUSARNIA Fischer i Neu; Lwów ulica Zółkiewska 74 poszukuje zdolnych czeladników do robót konstrukcyjnych i strowych (specjalistów do bram żelaznych) za dobrem wynagrodzeniem oraz chłopców wiejskich do nauki. 22194

FRYZYERSKI POMOCNIK; katek potrzebny zaraz Tłappa Łyczakowska 1-17. 22196

PRACOWNIA rymarsko — siodlarsko — galanterijna poszukuje chłopca do nauki; pierwszeństwo majs z prowincyj; którzy pracowali w tym zawodzie — Tkacka 6 Lwów. 22197

POTRZEBNA służąca do wszystkiego z gotowaniem 2 osoby i inteligentniejsza dziewczynka do dwulicznego dziecka; Kurkowa 42. 22203

MUNDANTKI; pieszczą na Remingtona krytym przyjmie adwokat Wolken — Lwów; Podlewskiego 3. 22214

POKOJOWA z dobrymi świadectwami potrzebna; — ulica Klementyny Tamskiej 1; II. p. na prawo. — Zgłoszenia 9-11 a 7-8 Warunki dobrej. 22333

PANIENKI potrzebne do wyrobu zabawek ulica Pańska 8; Sklep zabawek. 22248

SLUZACY MŁODY zostaje przyjęty do fabryki zeszytów zaraz. — Żynny; Lwów; Zimorowicza 3. 22249

ZAKŁAD trykotarski; — Obozowa 5; parter poszukuje natychmiast wprawionych maszynistek; panenek do nauki i dziewczynkę do nauki na za dobrem wynagrodzeniem; Zgłoszenia od 4-8. 22258

KUCHARKA umiejąca dobrze gotować; z dobrymi poleceniami zostanie natychmiast przyjęta. — Ackerowa ulica Lindego 2. 22260

MALZENSTWA

INTELIGENTNA; bzdziejna wdowa; posiadająca mieszkanie umeblowane; gospodarna; sympatyczna; ładnie zbudowana; z braku znajomości ta droga pragnie poznać mężczyznę lat średnich na dobrem stanowisku; cel mat. Zgłoszenia pod SPOKOJNE ZYCIE do Adm. Wiek. 22121

MIESZKANIA I SKLEPY.

POSZUKUJE pokoju umeblowanego lub bez mebli dla bezdzietnego małżeństwa. Czynsz wedle umowy. Zgłoszenia Katowne do Adm. Wiek. Nowego pod 202. 21815

PRZYJME panienki z dobrego domu na mieszkanie z całym utrzymaniem — Wydać również obiady i kolacje na miejscu; do menażki — Wiadomość ulica Kurkowa 5 — parter na prawo Eugenia Szmer. 21816

STUDENTKA MEDYCINY; kat.; poszukuje od 15 września lub 1 października pokój umeblowany ewent. z łóżkiem dentką lub wanią; czyi przy małej rodzinie; śniadanie ew. cały wikt. — Ootówka; pomoc z wiktualiami ewent. nauka na fortepianie; w niemieckim; francuskim; angielskim — Łaskawe zgłoszenia pod POKÓJ DLA SIU DENIKI do Adm. Wiek. 19280

ZA ODSZTAPIENIE 1 pokoju i kuchni za czynszem wedle umowy; dam dobrą posadę w sklepie — Wiadomość w Adm. Wiek. pod POSADA. 21985

MIESZKANIE 1 pokój i kuchnia koło dworca głównego za mniejsze warunki mieszkanie Zgłoszenia pod INTERES do Adm. Wiek. 22000

LOKAL sklepowy przy przynajmniej ulicy natychmiast poszukiwany. Zgłoszenia; OOTÓWKA; biuro ogłoszeń Buch staba; Legionów 21. 22050

MALZENSTWO poszukuje 2 pokoje umeblowane z wiatrem lub bez; z osobnym wejściem. Cena obojętna, Ul. Hańska Nr. 3; Bjuo Merkury; dla Stanisława. 22112

3 POKOJE kuchnia; komfort poszukuje na możliwie najlepszych warunkach Marczyński. Wałowa 2 22082

DO WYNAJECIA pokój z kuchnią gazową i ognową; piewną; światłem gazowym wraz z 2 nowymi łózkami; stolami i krzesłami. — Zgłoszenia pod K. W. do Administracji Wiek. 22015

PRZYJME na mieszkanie z utrzymaniem kawalera Zgłoszenia 26 Kłkiewska 1; sklep wędlin. 22210

POSZUKUJE SIĘ 2 pokój umeblowanych z komfortem w śródmieściu. — Czynsz obojętny. — Zgłoszenia Polsot Szalnoy 2. 22232

POKÓJ osobny; fortepian; dobrą opiekę dla ucznia ulica Kurkowa 5; I. piętro. 22257

PIEKARNIE wynajmę na małym miejscu Listy proszę nadsyłać do Adm. Wiek. pod PIEKARNIA. 22255

PANNA kształcąca się znajdzie umieszczenia; ma Jorowa Rudnicka; Dąbrowskiego 15 od 2-4. 21903

KUPNO I SPRZEDAZ

Wyjeżdżając — kilka perskich dywanów bardzo tanio sprzedam. Wyrób dawny, silny. Stan najlepszy, rozmiary małe, średnie, duże. Murarska 11, lewy parter. 2. 276

SPRZEDAM kilka folwarków, kamienio z wolnym mieszkaniem, dużą realność z elektryką na fabrykę, magazyn w śródmieściu. — Krężel ulica Piotra 21A. 22272

ZAPRZEDAM orzechy włoskie. Pełczyńska 26 A 21906.

NOWE DWA ŁÓZKA dębowe; jasne sprzedam. Zawalrkiewicz; Gródecka 39. 22109

PARCELI 208 sążni przy drodze Waleckiej sprzedam ulica Kopernika 32; Podchorońska. 22230.

DOMEK murewany kryty blachą; 102 sążni i komórka do sprzedania. Oldmann; Włyniki ar. 299; 22270.

DOM DUZY; 4 mieszkania wolne; ogród; sad w Winnikach sprzedam — Wiadomość Marcina 45 Grullenberg. 21827

DOM; dwa pokoje; kuchnia; ogród; stajnia; studnia sprzedam; trzy miliony; Sonci; Sygniówka. 21687

REGISTRATURA amerykańska; pjeżdżalowa marki JERRY; prawie nowa do sprzedania. Kolesza; Lwów; ulica Sykstuska 10; 21959

MASZYNY DO PISANIA: Underwood, Remington; Vost; Smith Bros; Continental, Adler i inne systemy używane w bardzo dobrym stanie z gwarancją, okazynie do sprzedania u firmy August Kolesza; Lwów; ulica Sykstuska 1. 10. 21960

MLECZARNI URZĄDZENIE

kompletne — okazynie na sprzedaż. — Syndykat Handlowy, Legionów 3, drugie piętro, przed południem. 22190

2 P REALNOSC przy Gródeckiej; za ośm milionów; i o wille z ogrodem 3 p kuchnia wolne za 10 mil.; dom ze sadem w miejscu za ośm mil. sprzedam; — Kurkowa 24 parter prawy między 3-6 popołudniem. 21925

DO SPRZEDANIA kostyum; płaszcza; trzewiki nr 37; sukienka. — Listopada 11B; drzwi 6. 21682

FORTEPIAN krótki; krzyżowy „Pronkowitz” prawie nowy sprzedam. Lyczakowska 57; Bazylewicz. 21907

DRUT do wiązania sjana poleca M. Kierski; Lwów pasaż Mikolascha. 21954

CIEMNO ZIELONY sukienny płaszcza; kołnierza intrz na nitka zęga; para do sprzedania — cena 70 000 mk — Kalcza 10; Huberowa. 21592

KARUZEL; panoramę; wóz mieszkalny; orchesteron sprzedam; Dolkowska Zimorowicza 6. 22007

LOKOMOBILA benzynowa prawie nowa pierwszej warki — do sprzedania; Zółkiewska 123 22049

SPRZEDAM dom parterowy; kryty blachą; z werandą — 4 ubikacje; komórką w podwórzu; 293 sążni ogrodu na Kleparowie. Wiadomość: Hotel AUSTRIA; pokój Nr. 35. 22123

BECZKI; kadzi sprzedaje bednarz Różycki ulica Wołyńska boczna rogatki Zółkiewskiej 21084

REALNOSC SŁONECZNA; OKOLONA DRZEWAMI TUZ POD ZAMKIEM SPRZEDAM — WIADOMOSC ULICA ZAMKOWA 5. 21983

CHROMONTA ANGIELSKIE

wyjazdowe, półszorki i siedła kompletne — okazynie na sprzedaż. Syndykat Handlowy, Legionów 3, II. p., przed południem. 22191

KOŁA GUMOWE do powozów poleca „LUMEN” Lwów, pl. Marjański 4. 21494

WSPANIAŁA REALNOSC w Winnikach zaraz do sprzedania. Zgłosz. do Lwów ul. Chodorowskiego 10-12; rano godz. 10-12. 22148

DOM z winem mieszkaniem; ogródki; i komórki sprzedam Wiadomość Kleparów ul. Kościuski nr. 463. 22193

FREZERKA uniwersalna prawie nowa okazynie do sprzedania; A. Bihalski zakład mechaniczny Brajęgowska 3. 22199

FORTEPIAN dobrej marki sprzedam; Kopernika 26 parter — Skienjarski. 22207

MASZYNY szwską cylindrówkę sprzedam ulica Zielona 6, w śieni 2 drzwi na lewo od 3-5. 22224

JEDNOPIETRÓWA kamienica do sprzedania przy ulicy Półchowskiego 1.6. — Blizsze informacje ulica Janowska 1. 102. 22221

SPRZEDAM wiertaczkę słupową nową. — Wiadomość przy ul. Bogusławskiego 1. 6 u p. Koczocików. 22222

ENGINEERING (ul. Wałowa 3) poleca plus parowy HECHE traktory CASSE; STAMAC; plus PRAOA; STOCK; ga try; lokomobile; mlocarnie; NA SKŁADZIE pompy; inże. który: pła taśmowa; schody kręcone i garnki żelazne emalijowane. Zastać można od 2-4 popołudniu. 22235

KWIAT. ARON (duży) do sprzedania ulica Gródecka 131; dom kolejowy; schody 8 parter; drzwi 113. 22236.

PUTRĄ do sprzedania okazynie. Św. Szymona 1; II. piętro ganek; boczna Batorego. 22237

KUPIE używane maszyny blacharskie — Antoni Lipiński — Jarosław; Kościuski 15. 22239.

FORTEPIAN krótki; sprzedam Teresy 12; II. p. na lewo, 22240.

MASZYNY nożną ładną szyjącą okazynie sprzedam — Pa-stercki; Pełczyńska 2. 22262

Wielka Wyprzedaż działu bieliznianego o połowę taniej od dzisiejszych cen rynkowych.

Posiadamy większe zapasy towarów, zakupionych dawniej, oddajemy po cenie własnego kosztu. — Radzimy skorzystać z okazji, dopóki zapasy się nie wyczerpią.

Koszule męskie

gotowe, dzienne, letnie z dobrego zefiru, modne desenie, z mankietami i kołnierzykiem, cena za sztukę 4500 Mk.

z francuskiego z firu	5200
na lepszego gatunku	6200
Gotowe koszule nocne z dobrego materiału	3500
najlepszego gatunku	4000
Kalesony białe z nadzw. materiału	2500
„ „ najlepszego gatunku	3200
„ „ eleganc. wykończone	4500

Koszule damskie wiedeńskie z haftami i wsławkami.

„Aida” za sztukę	8100 Mk.
„Barbara”	3700
„Szwajcarskie” batyst. z koronkami	3500
„ „ wyższego gatunku	4000
Spódniczki (haliki) batystowe z koronkami	3500
Reformy damskie białe, czarne, kolorowe	1500
Pończochy damskie cienkie, czarne, kolorowe	500—1000
Skarpetki męskie nadzwyczaj trwałe, czarne, kolorowe	450—900
Obrusy białe w desenie, duże	4000—5200
6 osób	4000—5200
Ręczniki wafłowe, trwałe w praniu, gładkie	1050—1350
Prześcieradła (rozmiaru 2 m.), szer. naturalna, wyższego gatunku	4100—5200
Kapy na łóżka pikowe, kolorowe, ładne desenie	5000—9000
Kelidy watawe, kryte satyną, na białej wełn. wacie, najwięk. rozmiar	17500
w lepszym gatunku	18000—27000

Chustki najmodniejsze, kraty różne desenie, wyższego gatunku	3000—5000 Mk.
większego rozmiaru	7800—9000
welńiane	5.00
Chustki duże puszyste, welńiane, zimowe, w śliczne desenie	13500—17200
Chusteczki damskie batystowe, białe i kolorowe za tuzin	4000—7300
Chusteczki męskie z szwajcarskiej wawy	5000—6800
Płótno białe na bieliznę za metr	1100—1350
szuczki	1900—24000

Suknia trykotowa 5.000 Mk.
Wysyłamy wprost z fabryki gotową, piękną damską suknię trykotową nadzwyczaj praktyczną, nadającą się na każdą figurę, ładnie przybraną we wszystkich kolorach 5000 Mk.

Szewiotowa suknia

gotowa, przybrana i haft wana, podług ostatniej mody, z najlepszego szewiotu, obszyta taśmami we wszystkich kolorach za 6500 Mk.

także sportowa lub z frendlami	8000
kimonowa lub z kłapkami	10500
tunikowa	12400
spodniczki szewiotowe plisowane	6000

!BEZ RYZYKA!

Jeśli się coś nie podoba, to przyjmujemy z powrotem i zwracamy natychmiast pieniądze. Zamówienia wysyłamy pocztą na naszą odpowiedzialność za zaliczeniem (t. j. płaci się przy odbiorze towaru), można bez zadatku. Opakowanie i koszty przesyłki na rachunek zamawiającego (koszta przes. 600 Mk.). Przy zamówieniach proszę podać numer noszonego obecnie kołnierzyka. Prosimy o wskazanie dokładn. adresu. Zamówienia prosimy adresować bezpośr. do **Warszawskiego Składu Fabrycznego „Warszawska Konkurencja”** Sp. z o. p. Warszawa, ulica r. Że azna 41.

Przyjeżdżających do stolicy upraszamy o osobiste przekonanie się co do naszych wyrobów i cen. Prosimy żądać nasz tennik działu ubrania. Za naszą bieliznę otrzymujemy codziennie wiele podziękowań od naszych klientów. Kooperatywom, Kółkom Rolniczym, Stowarzyszeniom spożywcym specjalne warunki. 19234

Uwaga!

Uwaga!

A. BRAUN

Lwów, Rutowskiego 1,

Poleca na sezon zimowy! Welury i double ang. na płaszcze damskie, kamgarny i szewioty na ubrania męskie jakoteż gabardynę, schewioty i trykotynę je. wabną na suknie damskie we wszystkich kolorach. — Po cenach konkurencyjnych. 19066

„RUBEROID”

najlepszy materiał do pokrycia dachów poleca do natychmiast wej dostawy z składnicy w Poznaniu

OSKAR BECKER

POZNAN Św. Marcina 59.

Hurtownia Materiałów Dachowych

Próbki i oferty wysyłam na życzenie. 19199

OFIARUJEMY ze składu naszego

MASZYNY

najlepiej wprowadzonych typów, pierwszorzędnych fabryk, wolne od cła:

Prasy ekscentryczne (Excenterpressen)

Prasy pociągowe (Ziehpressen)

Narzędzia heblarskie (Habelschere)

Piły i maszyny do rznięcia (Feile u. Sägemaschinen)

Frezarki wertykalne (Vertikalfräsmaschine)

POLMEREKUR
Mittel-europäische Industrie und Handels A. G.
MYSŁOWICE
Śląsk, Poststr. 6. 19234

Kto chce

znaleźć korzystny zbytny dla swych produktów i towarów,

Kto szuka

dobrej klienteli wśród najszerszych warstw,

Kto znalazł

zgubioną rzecz i pragnie zwrócić właścicielowi,

Kto szybko

pragnie znaleźć zajęcie, lub dobrze sprzedać niepotrzebne przedmioty,

niech ogłosi

się natychmiast we

Wieku Nowym

najbardziej czytelnym dzienniku krajowym — którego dział reklam, **sowicis** **wynagradza** wydatki uczynione na ogłoszenia.

Żarówka metalowe oszczędnościowe sprzedaje jak długo zapas starczy — bardzo tanio. Spalone żarówki zamieniam za dopłatą. **OSKAR FASSLER** Lwów — ulica Sykstuska 1. 29. 22074

NAJWIĘKSZE W KRAJU

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWO-DRUKARSKIE

„PRASA”

WE LWOWIE, ULICA SOKOŁA LICZBA 4.

zaopatrzone w maszyny podwójne rotacyjne, w maszyny płaskie do druków ilustracyjnych i kolorowych, w maszyny amerykańskie do składania i oświetlania czcionek, w stereotypię płaską i okrągłą, w maszyny do cięcia papieru oraz w amerykański, do wykonywania drobnych druków kupieckich i kancelaryjnych — i posiadające własny

WIELKI SKŁAD PAPIERU

wykonywać wszelkie druki, poczynając od dzienników, dział, wielkich nakładów dla władz politycznych i wojskowych — a skończywszy na najdrobniejszych robotach drukarskich — wszystkie

szybko, czysto i po umiarkowanej cenie!

Należytość pocztową opłacono ryczałtem.

Wydawca „Wiek Nowy”, Spółka wydawnicza

Drukarnia Spółki druk. „Prasa”, ul. Sokola 4